A°. 1857. N°. 146.

MAANDAG **22 JUNIJ.**

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gelet op het daartoe gedaan verzoek van heeren bestuurders van het Gebouw voor kunsten en wetenschappen te Utrecht; brengen hiermede ter kennis der belanghebbenden, dat de door voormelde bestuurders opgemaakte rekening wegens hun gehouden beheer over den jare 1856/57 van Maandag af den 22 Junij 1857 tot en met Dingsdag den 30. Junij daaraanvolgende, de invallende Zondag uitgezonderd, van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure, ter stads secretarie, voor de aandeelhouders in de geldleening aangegaan, tot oprigting van voorsz. gebouw, ter inzage zal voorliggen; wordende die aandeelhouders uitgenoodigd om op Maandag den 29. Junij 1857, des namiddags ten een ure, bijeen te komen in een der lokalen van het stadhuis, ten einde over te gaan tot het kiezen van eenen nieuwen bestuurder in de plaats van den heer dr. *G. Munnicks van Cleeff*, die overeenkomstig de rooster van aftreding in 1857 aftreedt.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

N. P. J. KIEN.

Utrecht, den 20. Junij 1857.

Ter ordonnantie van dezelven,

H. G. RÖMER.

UTRECHT 21 Junij.

De Fransche *Moniteur* heeft het berigt medegedeeld van de teekening van het traktaat betreffende de nieuwe Russiesch-Turksche grensscheiding, waarbij tevens de kwestiën betreffende het Slangen-eiland en van de Delta van den Donau geregeld zijn, welke laatsten nog onlangs zoozeer de politiek bezig hielden.

Wat de inwendige aangelegenheden van Frankrijk aangaat, ook deswege is door hetzelfde officiële blad eene belangrijke mededeeling gedaan, daar het de voorwaarden bevat volgens welke voortaan de avancementen en inlijvingen bij de keizerlijke garde zullen moeten geschieden, voornamentlijk ten doel hebbende, om gepasten naijver bij het leger te bevorderen, en alle jaloesie te vermijden. Bovendien bevat dit blad nog de cirkulaire van den minister van binnenlandsche zaken over de aanstaande verkiezingen. De regering wil hare kandidaten blijven ondersteunen, en zal daartoe alle geoorloofde middelen te baat nemen. Zij wijst daarom den kiezers op de verschillende elementen, die gaarne zouden domineren, vooral het republikeinsche, en waarschuwt tegen alle verkeerde inblazingen. Het lijdt uit dien hoofde geen twijfel, of de regering acht het noodig de werking der oppositie niet te ligt te achten, en in tijds alle hare krachten in te spannen.

Men spreekt al weder van eene aanstaande ontmoeting der keizers van Frankrijk en Rusland. De eerste vertrekt eerlang naar Plombières, alwaar hij tot den 15 Augustus zal vertoeven, om daarna, na alvorens de feesten te Parijs te hebben bijgewoond, naar Biarritz te reizen. De laatste verwacht men den 2. Julij te Wildbad in Wurtemburg, ten einde zijne moeder te bezoeken. Men zou alsdan meenen, dat de Monarchen elkander te Stuttgardt zouden zien.

In den Belgieschen strijd tusschen liberalen en klerikalen is heden weinig nieuws te vermelden, dan alleen, dat het orgaan van den bisschop van Brugge voortgaat met de liberalen aan te vallen, en zelfs belagchelijk te maken. De gemeenteraden, die zich bij adres aan den koning hebben gewend, zijn volgens dat blad te zaamgesteld uit "*Weetnieten, Jocrissen en Arlequins.*" — Alle wapenen worden dus door de klerikalen opgenomen.

In Brussel is het berigt ontvangen, dat de Belgiesche gezant te Konstantinopel zijne paspoorten heeft ontvangen. Dit is echter slechts het gevolg van oneenigheden tusschen de Porte en den persoon des gezants, niet tusschen de beide regeringen. Hij heeft daarom bevel ontvangen zich naar Athene terug te trekken, alwaar hij ook geakkrediteerd is, terwijl de zaken te Konstantinopel aan den eersten sekretaris zijn opgedragen.

In de Sardiniesche Kamer heeft de heer *Brofferio* den Minister geïnterpelleerd over de zending van den heer *Buoncompagni*, om den Paus te komplimenteren. De heer *de Cavour* heeft deze zaak met zijne steeds eigene rondborstigheid uitgelegd, en ze dus op eene voor de regering gewenschte wijze doen eindigen.

Uit Berlijn is het berigt ontvangen, dat er voor alsnog niets met zekerheid bekend is, wanneer het permanente komitee van den Duitschen bond zich met de Deensche zaak zal bezig houden, evenmin als van een antwoord van de Deensche regering aan de hoven van Berlijn en Weenen.

— Z. M. heeft aan den heer *J. G. Hermans*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van prok. bij het prov. geregtsh. van Noord-Brabant en bij de arr. regtb. te 's Bosch.

— Wij vernemen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, den medicinaalraad dr. *Aschendorf*, te Gildehaus, te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, eene benoeming, die aan de vele Nederlanders, welke hij als badarts te Bentheim of als geneesheer en heelkundige aan zich verbond, genoegen zal doen. *Arnh. Ct.*

:— HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik*, benevens hunne dochter, prinses *Marie*, zijn gister uit de residentie naar Wildbad vertrokken, ten einde aldaar de Keizerin-moeder van Rusland te ontmoeten. Hunne afwezigheid zal van eenigen duur zijn.

:— In den loop van den zomer worden in de residentie verwacht, Z. K. H. prins *Karel*, kroonprins van Wurtemburg, met zijne gemalin H. K. H. de grootvorstin *Olga* van Rusland. Tegen den tijd van de komst van die vorstelijke personen, zal H. M. de Koningin van hare reis naar Engeland alhier terugkeeren, ten einde hare bloedverwanten in de residentie te ontmoeten.

§— Vervolg van het antwoord der Regering op het voorloopig verslag der kommissie van rapporteurs over het wets-ontwerp op het lager onderwijs.

Bij *art.* 24 over het pensioneren der onderwijzers op 65jarigen leeftijd, na ten minste 10jarigen diensttijd, verklaart de reg. dat bij korting van 2 ten honderd 's jaars men zou kunnen berekenen, dat de jaarlijksche bijdragen der onderwijzers ƒ 40,200 zouden bedragen, als men aanneemt dat het getal onderwijzers, thans 2463 hoofd-onderwijzers en hoofdonderwijzeressen, en 1665 hulp-onderwijzers en onderwijzeressen door de wet tot 2600 en 1800 klom. De reg. heeft eenigzins meer de pensioenwet voor burgerl. ambtenaren ten voorbeeld genomen; ze kon dat echter niet overal doen; pensioen kan in ieder geval niet worden gegeven, dan bij *eervol* ontslag.

In art. 30 (vroeger 29) blijft aan de gemeenten opgedragen te voorzien in de kosten van haar lager onderwijs. Wat N.-Brabant betrof, waar de staat de schoolkosten tot dusverre droeg, de reg. meent niet noodig, daar uitzondering op den regel te blijven maken. Reeds voor eenigen tijd was dit dan ook aan de Gedep. Staten van N.-Brabant te kennen te geven.

"Hoedanig ook" zeide zij "na het aanslaan der geestelijke goederen in de 17e eeuw, ten aanzien van het bekostigen van het onderwijs in Noord-Brabant zij gehandeld, en welke maatregelen men destijds hebbe genomen om dien maatregel zoo min drukkend mogelijk te maken, — het is zeker, dat de wettige overheid in der tijd die goederen heeft aangeslagen, en dat zij bevoegd was daarmede te handelen zonder op de oorspronkelijke bestemming te letten. Is zij niettemin voortgegaan de inkomsten dier goederen grootendeels aan te wenden overeenkomstig hare eerste bestemming, die daad van welwillendheid, zoo men wil van billijkheid, maar altijd eene geheel onverpligte daad, kan haar nimmer voorgeworpen worden als een beletsel, om, zoo zij dit noodig mogt achten, anders te handelen. De uitbetaling der aanzienlijke som, die, sedert 1 Dec. 1813, jaarlijks voor traktementen of subsidiën aan onderwijzers in N.-Brabant uit 's Rijks kas geschiedt, is, even als de uitbetaling van gelijken aard in de overige provinciën, een gevolg van art. 4 van het besluit van den Souvereinen Vorst van 20 Maart 1814, dat in dit opzigt den toestand, voorafgaande aan de inlijving dezer landen in Frankrijk, wilde bestendigen. Dat artikel is de eenige grondslag der tegenwoordige subsidiën, en alleen daarnaar is steeds verwezen, wanneer aanmerking werd gemaakt op het hooge cijfer dat Noordbrabant, in vergelijking met de andere provincien, geniet. Ware er geen sprake van eene wettelijke regeling van het onderwijs, vermoedelijk zou niet ligt tot intrekking of vermindering dier onderscheidene sommen worden overgegaan. Maar waar het geldt het doen geboren worden van eenen geheel nieuwen toestand, het door de wet stellen van algemeene regelen ten aanzien der bekostiging van het onderwijs, vervallen, zoo dit vereischt wordt, alle daarmede strijdige en niet op regten gegronde bepalingen, en is de wetgever in zijne handelingen geheel vrij. Zoo is het ook met het besluit van 20 Maart 1814, dat niet langer verbindende behoeft te zijn dan de wetgever noodig acht."

De Regering is in die meening versterkt door een advies in deze van den lands-advokaat, bij de memorie gevoegd.

Bij *art.* 36 geeft de Reg. te kennen, dat na het door haar te kennen gegevene geen twijfel meer kan bestaan, dat het overbodig ware in de wet de vrijheid van bijzonder onderwijs te waarborgen. Het artikel is duidelijk genoeg; er is dus voor die vrijheid in niets te duchten.

Bij *art.* 39 zegt de Reg. dat eene kommissie voor het afnemen van examen 't meest wenschelijk ware; nu dat echter even ondoenlijk is, als de instelling van 4 kommissiën, meent de Reg, tot het bestaande te moeten terugkeeren en voor elke provincie eene komm. te moeten bepalen. Daarbij zou kunnen worden vastgesteld, dat de kommissiën twee malen 's jaars bijeenkomen in de hoofdplaats der provincie; de aanwijzing der schoolopzieners, die in de kommissie zitting hebben, en de bepaling van den tijd, waarop zij vergaderen, geschiedt door den minister van Binnenlandsche Zaken, en de examens, met uitzondering van die der onderwijzeressen, in het openbaar worden gehouden. Langs dien weg zullen, naar inzien der Regering, de examens goed en zonder bezwaar kunnen worden afgenomen.

In een nieuw *art.* 48 heeft de reg. de prijzen der akten bepaald.

Bij *art.* 49 bespreekt de reg. de bewaarscholen en zegt, dat, bij het verschil van gevoelen, of die scholen ook in deze wet regeling moesten erlangen, het haar niet is mogen gelukken, de voornaamste bepalingen der wet op de bewaarscholen toepasselijk te maken. De reg. heeft hierin dan ook de Belg. en Fransche wet gevolgd; bij eene nadere wet hoopt de reg. de zaak der bewaarscholen te regelen.

Art. 50 regelt het toezigt op de scholen; de reg. zegt, dat in deze slechts twee zuivere stelsels: het door haar voorgedragene en dat in het voorloopig verslag van 1856 ontwikkeld; alle overige moeten haars inziens buiten aanmerking blijven.

Het tegenwoordig toezigt is echter niet voldoende gebleken; daarin is slechts langs 2 wegen verbetering te brengen: òf men stelle den schoolopziener in staat uitsluitend voor de betrekking te leven en verbiede hem tevens het bekleeden van andere ambten, òf men verkleine zijnen tegenwoordigen werkkring en geve hem alzoo de gelegenheid daarin met vrucht werkzaam te zijn. De regering had aan het eerste stelsel de voorkeur gegeven. De meerderheid der Kamer daarentegen heeft zich ten gunste van het andere stelsel verklaard.

De reg. heeft ten slotte gemeend, hare zienswijze te moeten laten varen, over de bezwaren der meerderheid, vooral waar die betroffen de zware taak van het examineren in 't ontwerp op hen gelegd. De reg. neemt dus op het stelsel in het voorl. verslag van 1856 door de meerderheid gewenscht

Dat stelsel toch, hetwelk de vermeerdering van het bestaande aantal schooldistrikten en schoolopzieners medebrengt, biedt de gelegenheid aan, om de examinerende kommissien in dier voege in te rigten dat de taak goed en zonder bezwaar vervuld kunne worden, en tevens de moeijelijkheden weg te nemen, die, zoo als hierboven is herinnerd, uit de bestaande inrigting van het schooltoezigt zijn voortgevloeid. Is er een aanzienlijk aantal schoolopzieners, niet alleen biedt de zamenstelling dezer kommissien geen bezwaar aan, maar ook het toezigt kan door het verkleinen van den werkkring der schoolopzieners beter uitgeoefend worden dan tegenwoordig, en zoo doende de voordeelen opleveren waarop in het voorloopig verslag van 1856 is gewezen.

Wordt derhalve tot het benoemen van talrijke schoolopzieners besloten en vervallen de provinciale commissien van onderwijs, wier behoud onnoodig is, daar hare hoofdwerkzaamheid, namelijk het afnemen der examens, door anderen zal worden verrigt, dan

houden de bezwaren op, die dusverre bij de regering aanwezig waren tegen provinciale schoolopzieners of inspecteurs. Zoodanige ambtenaren, in het verlaten stelsel niet passende, zijn in het nu aangenomene inderdaad onmisbaar, en wanneer zij eenmaal 's jaars onder leiding van den Minister van Binnenl. Zaken bijeenkomen, om de algemeene belangen van het onderwijs te overwegen en te bevorderen, kan de noodzakelijkheid van eenen algemeenen rijksinspekteur geacht worden grootendeels vervallen te zijn.

Verder levert de memorie van beantwoording geene bijzonderheden op.

— Den 19. dezer is het vaandel van het 7. reg. infanterie met groote plegtigheid te Leeuwarden aan het aldaar liggende gedeelte van dat regement voorgesteld. De muziek der schutterij luisterde deze plegtigheid op. De luit.-kolonel *Engelbregt* heeft bij die gelegenheid eene toepasselijke toespraak aan het korps gehouden.

— Den 18. dezer is aan de Groningsche Hoogeschool bevorderd tot dokter in de Regten, de heer *S. M. S. de Savornin Lohman*, van Groningen, met Theses.

— De Amsterdamsche praktizijns-societeit heeft aan den heer *S. P. Lipman* een afscheids diner gegeven, ter gelegenheid van diens vertrek naar 's Hage.

:— Gister middag is te 's Hage na een langdurig en smartelijk lijden overleden de heer Mr. *Pieter Nicolaas Arntzenius*, advokaat-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden. Hij was den 10. Julij 1802 te Amsterdam geboren, en had dus nagenoeg den ouderdom van 55 jaren bereikt. Reeds bij het voormalig hoog geregtshof te 's Gravenhage bekleedde hij de betrekking van kommies-griffier. In 1838, bij de invoering der nieuwe regterl. organisatie, werd hij benoemd tot substituut griffier bij den Hoogen Raad. In November 1841 werd hij tot advokaat-generaal bij gemeld regterlijk kollegie bevorderd. De overledene genoot de algemeene achting, onderscheidde zich steeds door grooten ijver, door stipte en trouwe vervulling zijner ambtspligten en door uitgebreide kennis. Zijn overlijden is een groot verlies voor den Hoogen Raad en voor zijne vele vrienden, maar zal ook bovenal zijne nagelatene betrekkingen met diepen rouw vervullen.

:— Tot leden van de Ned. Herv. Synode, welke den 1. Julij zal geopend worden, zijn benoemd: *J. H. Scholten*, prof. te Leyden; *H. Bouman*, id. te Utrecht; *P. Hofstede de Groot*, id. te Groningen; *K. J. J. A. Junius*, pred. te Tiel; *H. J. Matthes*, ouderl. te Zutphen; *H. G. J. van Doesburgh*, pred. te Rotterdam; *A. W. van Campen*, id. te Opperdoes; *J. Borsius*, id. te Middelburg; *J. F. Wetter*, id. te Vreeswijk; *S. F. von Hasselt*, id. te Sneek; *J. J. Metzlar*, id. te Deventer; *G. W. Sannes*, id. te Pekel-A; *J. A. van Walsum*, id. te Vugcht; *R. P. Reddingius*, id. te Zweelo; *H. Vos*, ouderl. te Assen; *J. H. Gerlach*, Waalsch pred. te Middelburg; *J. Versfelt*, ouderl. te 's Hertogenbosch; *M. Spruyt*, pred. te Urmond en Guvenbicht; *W. A. van Hengel*, oud-prof. te Leyden. Onder de predikanten treft men althans een viertal aan, dat voor de eerste maal in deze hooge kerkvergadering zitting zal nemen. Naardien alle wetten en reglementen, welke in de laatste jaren zoo veel werk hebben verschaft, met 1 Julij in werking zullen komen, zoo verwacht men, dat de zittingen in dit jaar van korteren duur zullen zijn, dan in de laatste 4 a 5 jaren het geval was.

— Vrijdag avond, tusschen 7 en 8 ure, is er tusschen Loosdrecht en Hilversum, in eene groote boerderij, onlangs opgebouwd en behoorende aan den heer *Insinger* te Amsterdam, brand ontstaan. Door de droogte namen de vlammen zoo haastig de overhand, dat er bijna niets is kunnen gered worden.

Ook had men juist des morgens om reden van de dorheid der landerijën het vee uit het land opgehaald en in stal gebragt; er moeten dan ook 24 koebeesten, een 20tal pinken, 14 varkens en 3 paarden met den inboedel verbrand zijn. De schade is dus groot; de hoeve moet voor brandschade verzekerd zijn, het vee echter helaas niet.

:— De haringvloot is bijna geheel in zee; enkele vaartuigen van Zwartewaal waren eerst gister gereed. De schepen hebben een gunstigen wind gehad op de uitreis.

:— Uit Scheveningen schrijft men van 20 Junij: Gister is voor de tweede maal alhier aangekomen de [illegible] Maria, schipper *Leendert Spaans*, reeder de heer *A. E. Maas*, aanbrengende 5 ton pekelharing. Eindelijk begint het vooroordeel bij hen, die den haring, door Scheveningsche visschers gevangen, hebben geproefd, te zwichten en gaat men zijne goede eigenschappen erkennen. De haring werd thans ook gevonden op de groote diners, die laatstelijk in de residentie werden gehouden.

— Uit Hellevoetsluis wordt ons geschreven: Naar men verneemt zal het korvet met stoomvermogen Groningen den 1. Julij a. s. te Vlissingen worden in dienst gesteld; komdt. kapt.-luit. *J. D. Wolterbeek*, de 1. officier luit. t./z. 1. kl. Jonkhr. *F. de Casembroot*, adjudt. des Konings, verder de luits. t. z. 2. kl. Jonkhr. *D. Bowier*, *J. P. M. Willinck* en *J. D. J. van der Hegge Spies*.

Op het wachtschip alhier is geplaatst de luit. t./z. 2. kl. *J. B. A. de Jong*.

Het stoomfregat Wassenaar is reeds te Vlissingen gekoperd, doch moet nog eenige veranderingen aan zijn beschietwerk enz. ondergaan, waardoor de indienststelling waarschijnlijk eerst in het begin der maand Julij zal plaats hebben.

— Naar wij vernemen, heeft het van Oost-Indië te Rotterdam binnengekomen Nederl. barkschip Bezoekie kapt. *Lammers van Buren*, o. a. medegebragt een Oeran Oetang, bestemd voor het kon. zoölogisch genootschap *Natura Artis Magistra*, te Amsterdam. *Handels Bl.*

— De glasschilderkunst is eene der takken van schoone kunsten, welke in Nederland eertijds in hoogen bloei stonden, en van de uitstekende wijze waarop zij hier beoefend werd, getuigen nog inzonderheid de fraaije glazen in de kerk te Gouda. Deze schoone kunst ging echter verloren, en ofschoon men in den laatsten tijd de beoefening daarvan weder opvatte, was men er nog niet in geslaagd werken voort te brengen op groote schaal. Het was derhalve met genoegen, dat wij de twee zeer fraai geschilderde ramen bezigtigden, welke in de O. L. V. Kerk op de Keizersgracht te Amsterdam, onlangs zijn geplaatst. Het een stelt voor: *Maria Boodschap*, het ander: *De Emausgangers, op het oogenblik, dat zij den Heiland herkennen*. De ramen zijn zeven Nederl. ellen hoog en bevatten het een twee, het andere drie levensgroote figuren. Zij zijn vervaardigd in het glasschilders-etablissement van den heer *P. J. Coquenet*, te dier stede, naar de teekeningen van den heer *C. Ed. Taurel*.

— De vermaarde Nederlandsche dwerg, *Jan Hannema*, thans 18 jaren oud, is, na eene afwezigheid van ruim drie jaren, in het vaderland teruggekeerd. Hij heeft, onder geleide van zijne ouders, gedurende dien tijd Engeland, Frankrijk, Duitschland, Oostenrijk en Italië bezocht, alwaar hij aan de verschillende hoven, zoowel als in pantomimes op de schouwburgen, veler aandacht tot zich heeft getrokken.

— Uit Krabbendijke wordt gemeld, dat men thans geregeld voortgaat met het digten der nog twee overgeblevene gaten in den dijk van den 2den polder der Nederl. Landaanw. Maatschappij. Ongeveer 200 vletters brengen dagelijks vetten schorgrond aan, terwijl bij laag water de rijswerkers die opwerken. Nog p. m. 1500 man zijn er aanwezig. — Men zegt, dat, na het bedijken van dezen polder, weder met een anderen zal begonnen worden en wel aan te vangen bij den Smidspolder te Woensdrecht en van daar voortwerkende naar Zandvliet.

— Een der veerknechts (*Jan Boot*) van Gorinchem naar Sleeuwijk met eene roeiboot overvarende, ten einde van daar personen over te brengen, had het zeldzame geluk, dat onder zijne vaart een steur van p. m. 150 pond in zijne roeiboot sprong, waarvan de schipper zich terstond met blijdschap meester maakte. *Amst. Ct.*

— De grootste landbouw-onderneming hier te lande is voorzeker die van de maatschappij van weldadigheid, zoowel met het oog op hetgeen die koloniën reeds zijn als op hetgeen zij bij eene agronomische hervorming zouden kunnen worden. Het voortdurend bestaan dier koloniën is aan velen in den lande lief, ook bij de gebreken, die daarin ingeslopen mogen zijn. Haar tegenwoordige toestand baart echter en niet zonder reden, groote bezorgdheid aan de aandeelhouders in de negotatiën, door de maatschappij aangegaan, en aan hare menigvuldige krediteuren, die over geheel het land verspreid zijn, en wier fortuin geheel of gedeeltelijk afhankelijk is van nieuwe schikkingen, door den staat met de maatschappij te nemen. Wij wijzen daarom op een belangrijk stuk over den tegenwoordigen toestand dier maatschappij, voorkomende in het 14. dl. 1. st. van het alom gezochte *Tijdschrift voor Staathuiskunde en Statistiek*, door mr. *B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis*, waarin op eene duidelijke wijze de finantiële toestand der maatschappij uiteen gezet en tevens de sluijer, die over de handeling der staatskommissie met de permanente kommissie der maatschappij getrokken was, wordt opgeheven. Dit stuk is afzonderlijk te bekomen voor ƒ 0.90, L. C.

TEXEL, 19 Junij. Uitgezeild Anna, kapt. *Bos*, naar Suriname.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 20 *Junij*. 1.98 El; + AP. 8.93. Gev. 2 d.
Keulen, 18 » 10 v. 0 d. (9 v. 8½ d. Rijnl.)
Gew. 1 d. Rijnl.

De Rijnhoogte te Keulen den 20. Junij 9 voet 3 duim of 9 voet 0 duim Rijnlands.

Bij den BURGERLIJKEN STAND te *UTRECHT* zijn van den 14. tot den 21. Junij 1857 *ingeschreven*: ondertrouwd 4 paar; — gehuwd 4 paar; geboren 32, als 16 j. en 16 m.; — overleden 27, als 10 van het m. en 17 van het v. geslacht, waaronder 1 levenloos aangegeven.

BEROEPEN:

te Amstelveen Ds. *J. van der Werff* te Kesteren.
„ St. Jansga en Delfstrahuizen de heer *G. J. Gobius du Sart* (kand.
„ Nootdorp de heer *H. S. Bulsem*, kand.

BEDANKT:

voor Vlissingen door Ds. *J. W. Felix* te Heeg.
„ Bleskensgraaf „ *H. Slothouer* te Op- en Neder Andel
„ Huizen „ *J. C. de Vijver* te Veenendaal.
„ Winterswijk „ *J. C. van de Velde* jr. te Borne
„ Scheveningen „ *H. C. G. Schijvliet* te Benschop

RUSLAND.

PETERSBURG, 13 Junij.

Vóór een 20tal jaren had een goed Russiesch koerier 10 dagen werk, om van hier naar Parijs te komen, en thans legt men op zijn gemak die reis in 4½ dag af.

De keizer heeft, ingevolge het bepaalde in het vredes-verdrag van Parijs, dat Engelsche konsuls in de Zwarte zee zullen worden toegelaten, den heer *Matheso* het exequatur als konsul-generaal van Engeland in die zee verleend.

De toebereidselen voor de reis van den keizer en de keizerin worden op eene groote schaal gemaakt. Vele prachtige geschenken, als gouden snuifdoozen, horologiën, brillanten ringen, broches en andere dames-sieraden worden mede genomen. Het gevolg zal ook zeer talrijk zijn.

SPANJE.

MADRID, 12 Junij.

De Spaansche transatlantiesche stoombootdienst is heden aan den heer *Garriguiri*, gevolmagtigde van het handelshuis *Gauthier frères* afgestaan.

De verzendingen van troepen naar de Havanna duren voort.

MADRID, 18 Junij.

Bij kon. besluit zullen voortaan de van buiten 's lands komende koopwaren, hetzij die te land of ter zee ingevoerd worden, aan een gelijk regt onderworpen zijn.

Van het huis *Mirès* zijn 60 milioen realen op rekening van de laatste leening ontvangen.

ITALIË.

TURIJN, 16 Junij.

De heer *Brofferio* heeft in de zitting der Kamer het ministerie geïnterpelleerd wegens de zending van den heer *Buoncompagni* naar den Paus. Hij beschouwde die zending als eene vernedering tegenover eene regering, die jegens Sardinië niet wel gehandeld had. Als hoofd der kerk had de Paus den ban over een deel des volks uitgesproken, en het als ketters behandeld; als wereldlijk vorst was hij de innige vriend van Sardinië's vijanden. Bovendien viel die zending juist op het oogenblik voor, dat eene menigte drukpersprocessen wegens godsdienstige punten hadden plaats gehad.

De heer *de Cavour* zeide, dat de regering den heer *Buoncompagni* zond, om den Paus als hoofd van het katholisisme te komplimenteren; dát bleef hij toch, welke geschillen men ook met Rome had. De zending was eene bloote beleefdheid. Hij zag geen verband tusschen die zending en de processen; hij had gaarne gewild, dat de wetten op dat punt vrijzinniger waren, doch zooals zij zijn moest men ze toepassen.

De heer *Brofferio* meende dat men instruktiën aan de advokaten-generaal moest geven om niet zooveel vervolgingen in te stellen, en de minister hierop geantwoord hebbende, dat er geen adv. gen. zou gevonden worden, die een ministerie wilde dienen, dat hem durfde bevelen, de wetten niet toe te passen, hernam hij: „Ik zeg niet, dat men bevelen moet de wetten niet toe te passen, maar men kan en moet instruktiën maken, om de wet in milder geest uit te leggen. Wel beschouwd, zijn de wetten toch niets meer dan stukken papier."

Nadat het ministerie en eenige leden tegen dit gevaarlijk beginsel luide hadden geprotesteerd en de geheele Kamer duidelijk haar misnoegen er over had laten blijken, ging zij tot de orde van den dag over.

Te Bologna worden groote toebereidselen gemaakt voor de feestelijkheden, die er zullen plaats hebben, ter gelegenheid van den jaardag van 's Pausen troonsbeklimming. Men zegt, dat *Pius IX* dan eene algemeene amnestie en de administratieve hervormingen zal uitvaardigen.

ZWITSERLAND.

BERN, 17 Junij.

Zoodra de bondsregering per telegraaf berigt had bekomen van de ratifikatie van het verdrag, heeft zij de uitvoering bevolen van alle daaruit voortvloeijende maatregelen, als o. a. het afkondigen eener amnestie. — Den gezanten der vreemde mogendheden, die tot het tot stand komen van het verdrag hebben bijgedragen, en ook keizer *Napoleon*, heeft de regering voor hunne bemoeijingen dank gezegd.

Tusschen de *bourgeoisie* van Neufchatel en het gemeentebestuur zijn oneenigheden gerezen, wijl de eerste niet de noodige gelden voor de plaatselijke uitgaven wilde verleenen. De groote kantonnale raad hierop eene nieuwe verkiezing van dat ligchaam bevolen hebbende, is die geheel in royalistieschen zin uitgevallen. Hieruit blijkt, dat in de hoofdstad van het kanton de royalisten de overhand hebben.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 Junij.

Het huwelijk van den koning van Sardinië met de prinses *Sidonia* van Saksen schijnt bepaald. In onze diplomatiesche kringen wordt dit huwelijk als zeker beschouwd.

— 20 *Junij*. Met. 5 pCt. 84; Nationale 85⅞; Bank. 1026; Credit Anst. 237; Noord-Bahn-Akt. 197; O.-Fr.-Spoorw.-Akt. 230¾; Saltzb.-Sp.-Akt. 100½; Lomb. Ven. 111½; wiss. op Lond. 10,09.

BERLIJN, 19 Junij.

Het berigt van den *Nürenb. Corr.*, dat Denemarken officieel zijne weigering nopens de Duitsche hertogdommen aan de hoven van Berlijn en Weenen reeds heeft medegedeeld, wordt tegensproken. Ook is het voorbarig, dat de Duitsche Bondsdag zich den 18. Junij met dat verschil zal bezig houden.

De administratie van den spoorweg te Warschau heeft het keizerlijk spoorwegrijtuig naar Hamburg gezonden, opdat het bij de a. s. reis van Keizer *Alexander* en zijne gemalin, op de Duitsche spoorwegen kunne gebezigd worden; het is echter zoo groot, dat er minstens 130 paarden noodig zijn om het van het spoorwegstation te Hamburg naar dat van Altona te vervoeren; ook zal het geheel onmogelijk zijn, het, op welk vaartuig ook, over de Elbe te brengen, om het op de Hanoversche spoorwegen te gebruiken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Junij.

De heer *Fould* is, naar men zegt, uit Londen teruggekeerd, en zou heden een langdurig gehoor bij den Keizer gehad hebben.

De cirkulaire van den heer *Haussman*, betreffende de verkiezingen, is zeer goed en duidelijk gesteld, en niemand ontkent den prefekt het regt, om zich in den strijd te mengen, waaraan zelfs de regering niet vreemd blijft. Met leedwezen ziet men evenwel dat, nadat de *Siècle* eene waarschuwing ontving wijl hij de kiezers aanviel, die voor de regering stemmen, de prefekt der Seine niet alleen zijne verwijten rigt tot de kiezers der oppositie, maar ook hare kandidaten beschuldigt van sympathie voor het volk te huichelen. Die kandidaten toch zijn over het algemeen achtenswaardige mannen, die het land niet zou kunnen vergeten of miskennen zonder onregtvaardig te zijn, en wier liefde voor hunne medeburgers opregt gemeend is.

Morgen verschijnt in den *Moniteur* eene cirkulaire van den min. van binnenl. zaken betreffende de verkiezingen.

Heden wordt de konferentie gehouden tot onderteekening van het verdrag betreffende de Russisch-Turksche grensscheiding.

PARIJS, 20 Junij.

Gisteren namiddag 5 ure heeft de konferentie zitting gehouden en de nieuwe grensscheiding tusschen Rusland en Turkije definitief bepaald, en het verdrag geteekend, waarin ook geregeld is het verschil over het Slangeneiland en over de Donau-Delta.

De *Moniteur* van heden deelt het besluit mede, waarbij de rekrutering en de bevordering der keizerlijke garden worden geregeld, met een rapport nopens deze zaak, waarin gezegd wordt, dat het de wensch van den Keizer is, dat die bevorderingen wel een onderwerp van naijver, maar niet van wangunst moeten zijn.

Eindelijk deelt de *Moniteur* de cirkulaire mede van den minister van Binnenlandsche Zaken nopens de verkiezingen, waarin de kiezers worden gewaarschuwd voor de woelingen der republikeinen, om 's Keizers oogmerken te verijdelen, en aangemaand, om de kandidaten der regering te kiezen.

— 20 *Junij*. Rente kont. 4½ pCt. 91.90; 3 pCt. 68.60; Fr. Oost. Spw. 638; Spanje 1¼ pCt. 26; 3 pCt. 39¼.

MARSEILLE, Zaturdag 20 Junij.

De onderkoning van Egypte, *Saïd-Pacha*, die den 11. Junij met eene stoomboot te Smirna is aangekomen, zal zich van daar naar Konstantinopel begeven, om den Sultan zijne hulde te betuigen. Hij meende, dat de Sultan op reis was, en wenschte hem te Smirna te verwelkomen. Daar het plan van den Sultan veranderd is, zal *Saïd-Pacha* ook naar Alexandrië terugkeeren.

De kommissie te Konstantinopel zamengesteld, om de ongeregeldheden in het kwartier der Franken te doen eindigen, bestaat uit 14 Europeanen en 6 Turken. Zij vindt wel vele moeijelijkheden om de regten der politie met de privilegiën door de verdragen verleend overeen te brengen, maar hoopt ze te boven te komen.

Junij.		
	GEHUWD.	
17	C. H. J. van Berghuijs en A. E. de Wolff van Westerroode.	Zwolle.
17	R. A. Ogterop en L. Admiraal.	Rotterdam.
11	H. Ubbens en E. de Kock.	Groningen.
	BEVALLEN.	
16	M. D. Alers geb. Schrijver, dochter.	's Hage.
17	J. Alofsen geb. Gurtsgen, zoon.	Haarlem.
1	T. A. S. Bekker geb. Abrahams, d.	Groningen.
17	J. Colaco geb. de Lange, dochter.	Amsterdam.
18	M. D. Diemers geb. Bruijns, zoon.	Leeuwarden.
15	A. D. Deelen geb. Bruins, zoon.	Harlingen.
15	A. J Frowein geb. de Liefde, dochter.	Amsterdam.
16	M. F. Faber geb. Verheiden, zoon.	's Hage.
13	A. E. Fleumer geb. Kiewit de Jonge, d.	Amsterdam.
16	P. J. S. Hilckman geb. Smolders, d.	Amsterdam.
14	H. F. Kruseman geb. van Thiel, zoon.	Leijden.
16	J. T. Kolff geb. Verbrugh, dochter.	Rotterdam
17	A. de Koning geb. Oostdam, dochter.	's Hage.
15	G. Lieneke geb. Gnodde, zoon.	Amsterdam.
16	J. J. van der Pot geb. Heemskerk, d.	Rotterdam.
16	A. C. Pijnacker geb. Zwennis, zoon.	's Hage.
14	J. E. Traetorius geb. Nachenius, dochter.	Amsterdam.
13	J. M. Post geb. Scheepers, zoon.	Groningen.
16	C. Richel geb. Rouw, dochter.	's Hage.
17	J C. Roos geb. van Duijm, zoon.	Sneek.
15	I. P. Roode geb. van der Linden, zoon.	Harlingen.
15	A. D. Rosemalen geb. Quint, dochter.	Middelburg.
15	J. J. Schorer geb. Greeven, zoon.	Zwolle.
16	J. H. van de Velde geb. Seurhoff, zoon.	Zutphen.
17	J. C. van 't Veld geb. Smeesen, dochter.	Zwolle.
18	A. D. Voet geb. van Kampen, zoon.	Amsterdam.
	OVERLEDEN.	
13	H. Ansingh, 62 j.	Groningen.
12	W. de Cock zoon, 30 j.	Groningen.
16	J. E. van Coevorden, 72 j.	Groningen.
14	P. C. Dutihl, 72 j.	Amsterdam.
19	J. A. H. Doornebosch, zoon.	Amsterdam.
14	J. Hoogvorst, 63 j.	Alkmaar.
10	H. Heikens, 58 j.	Groningen.
16	*Mej.* C. Katshoff, 60 j.	Beverwijk.
15	*Mevr.* G. B. Kloek geb. ten Ham, 78 j.	Groningen.
16	*Mevr.* H. de Lange geb. Herschel, 74 j.	Amsterdam.
16	L. W. Muller, dochter.	's Hage.
16	J. J. Matzinger, 56 j.	Middelburg.
17	M. M. van Maanen, dochter.	's Hage.
18	M. C. Mansveldt, 27 j.	Amsterdam.
15	*Mevr.* C. M. Potgieter geb. Hordijk, 62 j.	Dordrecht.
16	A. W. van Rijswijk, dochter.	's Hage.
1	R. B. de Roos, 42 j.	Arnhem.
16	S. G. Strik zoon, 10 j.	's Hage.
15	M. A. Sobels, 62 j.	Amsterdam.
1	C. van de Stadt, 63 j.	Zaandam.
17	L. Serrurier, 76 j.	Amsterdam.
15	*Mevr.* O. Wulff geb. Meijer, 51 j.	's Hage.
16	H. Wagenaar, zoon.	's Hage.
16	*Mej.* D. van Westerop, 33 j.	's Hage.
16	R. Woldering.	Amsterdam.

ADVERTENTIEN

⁂ Heden overleed tot onze innige droefheid, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, MARIA ZEEGERS, weduwe van J. F. BUTKE, in den ouderdom van bijna 77 jaren.

Utrecht, 18 Junij 1857. — Uit aller naam, J. T. BUTKE.

⁂ De weduwe en verdere betrekkingen van Dr. D. H. VAN LEEUWEN betuigen door deze hunnen dank voor de hartelijke deelneming in het treffend verlies door hen geleden.

KENNISGEVING.

⁂ Dijkgraaf en Hoogheemraden van den Lekkendijk Bovendams brengen ter kennisse van de Ingelanden, dat de Begrooting van Inkomsten en Uitgaven van het Hoogheemraadschap voor het dienstjaar 1857—1858, gedurende de eerste veertien dagen der maand Julij ter inzage zal voorliggen in het Dijkhuis, en afschriften dier Begrooting in de Raadhuizen van de Hoofdplaatsen der Districten.

Utrecht, den 16. Junij, 1857. — Dijkgraaf en Hoogheemraden van den Lekkendijk Bovendams.
J. H. C. VAN HENGST, *Dijkgraaf.*
H. A. M. VAN ASCH VAN WIJCK, *Secretaris.*

⁂ Aan de Aandeelhouders in de Negotiatie tot oprigting van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht wordt berigt, dat het dividend over het boekjaar 1856 7 tot een bedrag van 1½ ten honderd is vastgesteld, en dat van wegen het bestuur over deze inrigting tot de uitbetaling van gezegd dividend zal gevaceerd worden op den 25. Junij en 2 Julij aanst. van des morgens 9 tot 2 ure ten huize van Mr. R. W. D. HEYLIGERS, *Thesaurier.*

⁂ Degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den heer HENDRIK FLOOR, gepensioneerd Onderwijzer, thans wonende te Westbroek, welke bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Utrecht, in dato 21 Januarij 1857 is gesteld onder curatele, worden verzocht, daarvan voor den 27. dezer opgaaf te doen ten kantore van den Notaris VAN DEN HELM aan de Blaauw-Capel bij Utrecht.

⁂ Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Utrecht, van den 12. Junij 1857, is het accoord door FREDERIK KOSTER, Meubelmaker, wonende te Utrecht, aan zijne schuldeischers aangeboden, gehomologeerd.

⁂ Bij vonnis van de Arrondissements Regtbank te Utrecht, van den 12. Junij 1857, is tusschen CAREL THOMASSEN en CATHARINA WASMOEDT, echtelieden, wonende te Utrecht, op beider verzoek, uitgesproken scheiding van tafel en bed met al de gevolgen daaraan bij de wet verbonden, en aan laatstgenoemde eene algemeene magtiging verleend om over hare roerende goederen te beschikken.

Voor Uittreksel ingevolge de artikelen 828 en 811 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering,
A. S. VAN HENGELAAR, Procureur.

PARK TIVOLI.

Groot Vocaal en Piano Concert

⁂ Door leden van het Amst. Opera Gezelschap zal in het *PARK TIVOLI*, op *Dingsdag avond* 23 *Junij*, een **CONCERT** worden gegeven. Mej. *Rosa Telly*, solozang, Mej. *R. Kürschner*, pianosolo; kwartetten van de Heeren *Puhle*, *Löhner*, *Klein* en *Martens*.

PROGRAMMA.

1. Deel.

1. Das Deutsche Lied van Calliwoda, kwartet, voorgedragen door de heeren Buhle, Lohner, Klein en Martens. Zangers van de Duitsche Opera te Amsterdam.
2. Fantasie op motieven uit Robert le Diable, van Prudant, Piano Solo, voorgedragen door Mej. Rosalie Kurschner, Pianiste.
3. Calafia, lied van Meldelsohn-Bartholdi, voorgedragen door Mej. Rosa Telly, eerste Zangeres aan de Duitsche Opera te Amsterdam.
4. *a.* Andante espression van Allardi. *b.* Le rossignal et la fauritta, van Gerville, voorgedragen door Mej. Rosalie Kurschner.
5. Das Lied vom Rheinwein, kwartet von Jöllner, voorgedragen door de heeren Puhle, Lohner, Klein en Martens.

2. Deel.

1. Mutterseelen allein von Hora, voorgedragen door de heeren Puhle, Lohner, Klein en Martens.
2. Groote Aria uit Ernani, voorgedragen door Mej. Rosa Telly.
3. Carneval de Vénise van Schulhoff, voorgedragen door Mej. Rosalie Kurschner.
4. Der Erlenkönig, van Schubart, voorgedragen door Mej. Rosa Telly.
5. Alphenlied, kwartet van Eichmann, voorgedragen door de heeren Puhle, Lohner, Klein en Martens.

Entrée ƒ 0,50, voor abonnés ƒ 0,25.

NB. HH. abonnés worden vriendelijk verzocht het diploma aan het Contrabureau te vertoonen; zonder diploma zal men verpligt zijn de gewone entrée te betalen.

Aanvang zeven ure. — C. F. LöHNER.

Tentoonstelling te Utrecht,

van voor Nederland belangrijke Oudheden en Merkwaardigheden in de Stad en Provincie Utrecht voorhanden,

in het gebouw van Kunsten en Wetenschappen, op de Mariaplaats.

Van den 16 Junij—11 Julij, tegen betaling van 25 Cents per persoon, dagelijks voor het publiek opengesteld van 10—4 ure, *behalve den Zondag en Maandag van elke week*, terwijl op Maandag 29 en Dingsdag 30 Junij deze Tentoonstelling uitsluitend door de leden van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap en door de Inzenders van voorwerpen zal kunnen bezigtigd worden. — Leden van het Genootschap en Inzenders van voorwerpen, buiten de stad woonachtig, kunnen hunne toegangkaarten bekomen bij W. VAN BURKOM, concierge in het Leesmuseum, Oudmunster Kerkhof. — Kinderen beneden de 12 jaren worden niet toegelaten. — Catalogussen zijn aan het gebouw verkrijgbaar.

AANBESTEDING.

GASFABRIJK HOORN.

⁂ De Directie der Gasfabrijk te Hoorn is voornemens aldaar, op Maandag den 29. Junij 1857, des namiddags ten één ure, in het Lokaal *Dankelman*, ten overstaan van den Notaris N. CARBASIUS, in het openbaar bij inschrijving en opbod *aanbesteden:*

Het voltooijen der Gebouwen, Ringmuren, enz. benoodigd tot het vestigen van eene Gasfabrijk te Hoorn, op de daarvoor reeds gelegde of nog te leggen fundamenten.

De bestekken zullen ter lezing liggen in de voor-

naamste Logementen te Amsterdam, Utrecht en Hoorn. De teekeningen zijn ter inzage ter plaatse, waar de aanbesteding geschieden zal, en op het terrein der gasfabrijk; terwijl aanwijzing in loco zal geschieden door den civiel Ingenieur H. LINDE, wonende te Hoorn, op Vrijdag den 19. Junij 1857, des namiddags ten 2 ure.

Verkooping van Wollen stoffen.

*** Men zal op Woensdag 24 Junij 1857 en volgenden dag, des voormiddags ten 10 ure, in *de Zaal naast den Schouwburg*, aan het Vreeburg te Utrecht, publiek verkoopen: Eene aanzienlijke en solide partij LAKENS in alle kleuren, SATIN DE LAINES, CUIR DE LAINES, CACHEMIRES, BROEK- en PALETOT STOFFEN van de nieuwste patronen, eene groote sorteering VESTSTOFFEN enz. — alles uit de voornaamste Fabrieken van Frankrijk. Te zien in bovengenoemd Lokaal Dingsdag 23 Junij van 10—4 ure.

*** De Notaris VAN MARIëNHOFF te Wijk bij Duurstede zal op Donderdag den 25 Junij 1857, des middags ten 12 ure in het Schippershuis aldaar, ten verzoeke van den Hoog Wel Geboren Heer C. T. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, in het openbaar verkoopen:

49 Percelen best HOOIGRAS, op de Neer-Hooge-Snip en Lagewaarden, onder Wijk bij Duurstede.

UITERWAARDEN -- GRASVEILING.

*** De Griffier Mr. P. R. VAN DEN BERG, te Vianen, zal op Donderdag 25 Junij 1857, des voormiddags ten 10 ure, te Vianen in het Logement *de Roos*, en op Vrijdag 26 Junij 1857, des avonds ten 5 ure, te Everdingen, ten herberge van *D. van der Gun*, in 't openbaar verkoopen:

De SNEDE GRASGEWAS van **230** Bunders uitmuntende Uiterwaarden en Binnenland, gelegen onder Lexmond, Vianen, Hagestein en Everdingen. Breeder bij billetten.

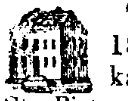

*** Men zal op Zaturdag den 27. Junij 1857, des namiddags ten 5 ure, in het lokaal van verkoopingen, te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

Eene hechte, sterke en voor eenige jaren zeer gemoderniseerde HUIZING, met Erf, Grond, Tuin, Kelder, kluis vóór aan de gracht uitkomende en met eenen uitgang door eene poort in den Achterweg, staande en gelegen te Utrecht aan de Oostzijde van de Oude Gaacht, wijk B No. 193, bestaande beneden in drie Groote Kamers en Keuken; op de eerste verdieping: Voorkamer met alcoof, Achterkamer met kabinetje en keukentje; op de tweede verdieping: Voorkamer met kabinetje, Achterkamer met dito, voorts Meiden- en Provisiekamer, Zolder, Kelder en in het geheel voorzien van alle gemakken. Te aanvaarden 1 Aug. e.k. Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris DE GRAAF, te Utrecht.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

*** Op Dingsdag 30 Junij 1857, des voormiddags ten 11 ure, verkooping eener belangrijke verzameling **Schilderijen,** door Oude- en Hedendaagsche Meesters. — Te zien Maandag 29 Junij, van 10—4 ure.

De Notitie is aan genoemd Lokaal verkrijgbaar.

*** Men zal op Zaturdag den 4. Julij 1857, des namiddags ten vijf ure, te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Een hecht, sterk en wel ter nering staand HUIS, Erf, Grond en Tuin, gelegen te Utrecht, aan de noordzijde van den Steenweg, benevens eene Werkplaats, vroeger een afzonderlijk Huis, met een gang aan den Steenweg uitkomende, wijk D No. 374, voorzien van een ruim Voorhuis en Winkel, vijf beneden en bovenkamers, de meeste behangen en met Stookplaatsen, Keuken, Kelders en Zolders.

No. 2. Een HUIS, Erf en Grond, gelegen te Utrecht, aan de oostzijde van de Oudekamp, wijk A No. 1122, voorzien van vijf Kamers, de meeste behangen en met Stookplaatsen, Keuken, Kelder en Zolder.

No. 3. Een hecht, sterk, goeddoortimmerd HUIS, thans tot twee Woningen ingerigt, met Stalling of Schuur, Erf, Grond en Tuin, beplant met vele Vruchtboomen, wijk M No. 626 en 626bis, benevens nog een stuk best WARMOEZIERSLAND, groot 16 roeden 61 ellen, gelegen te Utrecht, tusschen de Waard- en Catharijne barrières in de Nieuwe Waard, op den hoek van de Buursteeg, — bevattende de eene Woning, vijf Kamers, waarvan drie behangen en met stookplaats, Keuken, Kelder en Zolder, en de andere twee Kamers met stookplaats, Keuken, Kelder en Achterhuis.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

*** Men zal op Zaturdag, den 4. Julij 1857, des namiddags ten 5 ure precies, in het lokaal van verkoopingen achter St. Pieter te Utrecht, in het openbaar verkoopen:

Een sterk en goed betimmerd HUIS, waarin eene Broodbakkerij sedert vele jaren is en nog met goed gevolg wordt uitgeoefend, staande aan de zuidzijde van de Pottestraat te Utrecht, wijk C, n°. 118, groot 54 ellen. Het bestaat in een Voorhuis met Kantoor, Bakkerij, drie Voorkamers, Portaal, Droog- en Meelzolders, Kelder, enz. en is verhuurd tot 1 Mei 1859, om *f* 250 in het jaar. Te bezigtigen zoo als bij aanplakbiljetten is vermeld, terwijl nader onderrigt te bekomen is ten kantore van den Notaris DWARS.

*** Men zal op Zaturdag den 11. Julij 1857, des namiddags ten 5 ure, te Utrecht achter Sint Pieter, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Eene HUIZINGE, met ERF en GROND, te Utrecht, aan de noordzijde van de Voorstraat, wijk H. No. 490.

Bevattende vijf zoo Boven- als Benedenkamers, Plaatsje, Keuken en Zolder.

No. 2. Een HUIS, met ERF en GROND, Kelder en Kluis aan de Gracht uitkomende, te Utrecht, aan de Lichte Gaard, wijk F. No. 134.

Bevattende zes zoo Boven- als Benedenkamers, Keukentje, Kelder, Kluis en Zolder.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris BORRET te Utrecht.

*** Op Zaturdag den 18. Julij 1857, des namiddags ten vijf ure, zal men te Utrecht, achter St. Pieter, in het Lokaal van Verkoopingen, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Een kapitaal, hecht, sterk, bijzonder rijk betimmerd dubbel HEERENHUIS, ERF, GROND en TUIN, staande en gelegen te Utrecht, aan het Bagijnenhof, tegenover de Breedstraat, wijk H. No. 348, voorzien van: eene met wit marmer bevloerde en gestucadoorde Vestibule en twee Gangen met nis en colonnade, — ter regterzijde: twee Kamers met elkander gemeenschap hebbende, ter linkerzijde: twee dito met elkander en met drie Achterkamers communicerende, allen behangen, de meeste geplafonneerd en met schoorsteenen met marmeren mantels en vaste spiegels; — decharge, aisances, welingerigte Keuken, Bergplaatsen voor brandstoffen, vijf overwelfde Kelders, — boven: vijf Voorkamers, zoowel onderling als met twee Achterkamers gemeenschap hebbende, allen behangen, en onderscheidene geplafonneerd en met Stookplaatsen, Linnen- en Provisiekamers, aisance, — op de tweede verdieping: vier Dienstbodenkamers; — vier Droogzolders en alles wat verder tot een Huis van den eersten rang behoort; terwijl een gedeelte des perceels, voegzaam tot Stal en Koetshuis kan worden ingerigt.

Te aanvaarden 1 November 1857.

2. Een kapitaal dubbel HEERENHUIS, ERF EN GROND, te Utrecht, aan de Noordzijde van de Voorstraat, wijk H, no 496, voorzien van: een met wit marmer bevloerden Gang, eene Spreekkamer, Voor- en Achterkamer met elkander communicerende, vier Bovenkamers, mede met elkander gemeenschap hebbende, nog eene Boven-achterkamer mede behangen, Keuken, Kelder en Zolder.

Verhuurd tot 1 Mei 1857 om *f* 550.— 's jaars

No. 3. Een HEERENHUIS, ERF en GROND, gelegen naast het voorgaande, op den hoek van de derde Bagijnensteeg, wijk H, no. 495, bevattende een Gang met Marmer bevloerd, Voor- en Achterkamer, met elkander communicerende; boven twee Kamers en een Kabinetje, insgelijks met elkander verbonden; allen behangen en de meesten met Stookplaatsen; nog twee Achterkamertjes, Keuken, Kelder en Zolder.

Te aanvaarden 1 November 1857.

Breeder bij billetten, en nader onderrigt ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

ATTENTIE!

*** Door bijzondere omstandigheden **uit de hand te koop:** Eene goed ter nering staande welbeklante **SLIJTERIJ,** welke een goed bestaan oplevert, en des noods door eene vrouw kan worden waargenomen. Adres *franco* brieven, Lett. A. B. bij den Boekhandelaar J J. H. KEMMER alhier.

*** In een Manufactuur-, Garen- en Bandwinkel wordt gelegenheid ter plaatsing aangeboden *voor een Jongeling en eene jonge Dochter*, die schrijven en goed rekenen kunnen en genegen in den Handel te worden opgeleid Adres franco, eigenhandig met opgaaf van ouderdom en Godsdienst, onder letter *Ch.* bij de Boek- en Papierhandelaars NOLET EN ZOON, te Utrecht.

*** Bij fatsoenlijke Prot. Lieden, op eene der beste standen in deze stad, bestaat gelegenheid voor een Heer, Inwoning met Kost, enz., te bekomen, uitzigt op eene goed Gemeubeleerde Achterkamer, uitzigt hebbende in den Tuin. Ook kan men van denzelven gebruik maken. Adres franco onder letter B. bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ alhier.

VOOR HEEREN!

*** In een stil, fatsoenlijk Huis, bestaat gelegenheid tot het houden eener Middagtafel, het getal liefst niet minder dan *vijf* en niet hooger dan *tien*. Informatiën te bekomen bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ alhier.

LEES DIT!

*** Een uitstapje om **Kersen** te gaan eten, bestaat iederen dag buiten de Tolsteeg, in Abstede, op *MINZWAARD* bij J. ROOTVOED, voor 30 cents de persoon.

*** De ondergeteekende heeft de eer het geëerde Publiek te verwittigen, dat bij hem te bekomen zijn een zeer fijn assortiment **BRILLEN,** en al wat tot dat vak behoort, voor een civielen prijs. Hij raadt ook niet van ieder te koopen, die niet in dat vak bekend is, omdat vele zwakke gezigten uit die oorzaak voortkomen. Verzoekt ieders gunst en recommandatie. Woont in de Donkerstraat, 2 huizen van de Zadelstraat, No. 406.

J. FRANCO.

Verbeterde Patentstijfsel,

*** 26 cts. het pakje. — De beste witte *Fermecelli* 20 cts. de 5 ons, het echte *Griesmeel* 18 cts. de 5 ons. Bloem van *Sago* 23 cts. en *Aardappelmeel* 9 cts. het pakje. Voorhanden eene partij mooije *Tafelrijst* van 10 en 11 cts. bij J. DOESBURG. Steenweg 3e huis van de Choorstraat.

*** **Wordt gevraagd,** binnen Utrecht, EEN KANTOORBEDIENDE, tusschen de 22 en 28 jaar, van de Protestantsche Godsdienst, eene nette en vlugge hand schrijvende en goed kunnende rekenen. Alleen diegenen zullen in aanmerking komen, die goede getuigschriften kunnen overleggen. Salaris naar bekwaamheid. Reflecteerende, gelieve men zich met *franco* brieven te adresseren aan het bureau der Utr. Prov. en Stads-Courant onder Lett. Z.

GEVEILD den 20. Junij 1857.

Twee Huizen en zes Woningen te Utrecht, buiten waard barrière, aan den Gruttersdijk, M no. 127 *m* tot *t*. *f* 3450. *Opgehouden.* Drie woningen binnen Utrecht, n.z. van de Kleine Rietsteeg, G 460, 461 en 462. *C. de Ruijter.* *f* 1190.

Marktberigten.

Schiedam, 20 Junij. Granen. Verkocht: Rogge, 144 ℔ Windau *f* 250 kont., *f* 252 6/w.; 141 ℔ Kunda *f* 249 kont., *f* 251 6/w.; 150 gedr. Dantzig *f* 243 6/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 18,75; Jenever id. *f* 24,25; Amsterd. proef *f* 25.50 zonder de belasting. Spoeling *f* 1,40 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Junij	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerking.*
			N. ℔						
20	2	zo.	0.5	761.14	85.3	+ 15.8	0.37	0	Bijna helder.
	10	ono.	0.0	60.61	67.8	+ 10.1	0.77	0	Bewolkt (*).
21	8	zzw.	0.0	59.93	72.3	+ 6.8	0.67	0	Zw. bewolkt.

(*) Sedert 9 u. weerlicht in het zzw.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 20 Junij 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . . 2 1/2	pCt.	63 7/8	64	63 15/16
dito dito 3	„	77		
dito dito 4	„	96 7/8	96 15/16	96 15/16
Handelmaatschappij . 4 1/2	„	159 3/4		
Aand. Rijn-Spoorweg 4 1/2	„	101		
SPANJE.				
Obligatien 1 1/4	pCt.	25 3/4	25 7/8	25 3/4
Oblig. 3	„	42 7/8		
Binnenl. Schuld . . . 3	„	38 5/8	38 11/16	38 11/16
Amortisable		5 5/8		
PORTUGAL.				
Obligatiën 3	pCt.	46 1/4	46 5/16	46 1/4
dito 1856. 3	„	45 1/8	45 3/16	
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	105	105 1/8	
Obligat. 1828 & 1829 5	„	104		
Certifikaten 1840. . . 4	„	88 1/4		
Cert. bij *Stieglitz* . . 4	„	87 3/4	87 7/8	
dito 5e Serie 5	„	98 1/4	98 1/2	98 3/8
dito 1855 6e Serie. . 5	„	99 3/4	99 7/8	99 7/8
dito Adm. te Lond. 4 1/2	„	96 5/8		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		157 1/4		
Obligatien. 4	pCt.	81 1/2		
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en C.* 5	pCt.	78 7/8		
Oblig. Metslick . . . 5	„	77 7/16	77 1/2	
Oblig. Rente Am. . . 5	„	88 13/16	88 7/8	
dito dito Nat. 1854. 5	„	78 3/4	78 7/8	78 13/16
dito dito 2 1/2	„	40	40 1/16	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

MAANDAG 22 Junij 1857, N°. 146.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Vrijdag 17 April.

(Vervolg en Slot.)

De heer *Pabst* zegt, dat als het slechts geldt, de aanwijzing van een man die B. en W. in kleine regtszaken ten dienste zal staan, hij zal toestemmen die betrekking — ofschoon het beter ware voor alle bemoeijingen te betalen volgens tarief — te bestendigen; het spijt Spr. echter te vernemen, dat die ambtenaar eenigzins treedt op het gebied der notarissen en hij kan niet aannemen, dat dit bezorgen van attetatiën voor aanzienlijke weduwen eene der redenen is waarom hij als stads prokureur beloond wordt.

Alinea 2 wordt hierop met 17 tegen 3 stemmen behouden; tegen hebben gestemd de HH. *de Muralt*, *Vosswinkel* en *v. d. Heuvel*.

(Al. 3.) De heer *de Muralt* stelt voor deze alinea hier uit te ligten, en ten einde aan de betrekking meer relief te geven, de benoeming aan den raad over te laten. Men heeft gezegd, hij die haar waarneemt moet een wetenschappelijk man wezen, hij is nu een doktor in de filozofie; de werkzaamheden zijn echter niet van dien aard dat er een traktement aan verbonden is, doch hij kan groote diensten aan de stad bewijzen, daarom wenscht hij de betrekking te verheffen.

De *Voorz.* acht het beter de benoeming niet aan den raad op te dragen.

De heer *Schuller* zegt, dat de reden der Komm. om de benoeming aan B. en W. op te dragen, is dat het toezigt op het brandwezen mede aan hen is opgedragen.

Met 18 stemmen tegen dien van den heer *de Muralt* wordt tot het behoud der alinea besloten. De heer *Ackersdijck* de verg. voor een oogenblik verlaten hebbende, neemt aan deze stemming geen deel. De 5 volgende alinea's worden zonder omvraag goedgekeurd.

(Alinea 9.) Den heer *de Muralt* komt het voor dat deze beambte een van de voornaamste betrekkingen in de dienst der gemeente waarneemt. De vergadering, zegt Spr., heeft gearresteerd een tarief en verordening voor de heffing der begrafenisregten. De vroegere verordeningen zijn in zoo verre vervallen, als zij niet zijn herzien, voorloopig echter is de instelling der gemeentebegraafplaats op den ouden voet gebleven, die zeer goed is; vroeger kwam deze beambte voor als vertegenwoordigende 3 personen met een traktement van *f* 1200, want de verpligting was hem opgelegd daarvan 2 bedienden te bezoldigen, maar Spr. meent dat hij toch nog eene bezoldiging geniet, wanneer men de vrije woning in aanmerking neemt, van nagenoeg *f* 1000, zoodat die betrekking ook om haar bezoldiging nog al van eenig belang is. Spr. gelooft ook dat aan dezen beambte met der tijd zulke finantieële bemoeijingen zouden kunnen worden opgedragen, waarmede nu de hoofdontvanger is belast, en hierin zal men welligt verandering moeten brengen bij eene nieuwe organisatie van de dienst der gemeentebelastingen, en als Spr. dit in aanmerking neemt, alsook de vele werkzaamheden die ten behoeve van partikulieren onder het toezigt van dezen ambtenaar geschieden, dan meent hij, dat men zijne betrekking moet releveeren en minder afhankelijk stellen van het dagelijksch bestuur, gelijk aan zooveel andere betrekkingen in dit art. opgenoemd. Hij stelt daarom voor dien ambtenaar, op aanbeveling van Burg. en Weth., door den raad te laten benoemen.

De *Voorz.* gelooft dat dit voorstel van te ruimen omvang is.

De heer *de Muralt* wijzigt het daarop in dier voege dat de alinea hier uit geligt, en onder eene andere kategorie, van art. 1, geplaatst zal worden.

De heer *Schuller* acht het strijdig met de gemeentewet, den persoon die namens B. en W. de politie op de begraafplaats uitoefent, door den raad te laten benoemen.

De heer *de Muralt* hoort voor het eerst dat de opzigter van de begraafplaats een ambtenaar van politie is: de reden door den heer *Schuller* aangevoerd, zou men dan ook moeten toepassen op de markt en havenmeesters, en de kommissie zelve heeft voorgesteld, dat de havenmeester, die de politie op de wateren uitoefent, door den raad zou worden benoemd. Spr. moet ook opmerken, dat de ambtenaar in kwestie niet alleen veel verrigt ten behoeve van partikulieren, maar dat hij mede is de bewaarder van hunne eigendommen.

De *Voorz.* heeft niets tegen de zaak, maar moet opkomen tegen het denkbeeld dat de ingezetenen meer vertrouwen zouden behooren te stellen in de benoemingen door den raad dan in die door B. en W. gedaan.

De heer *Schuller* heeft niet gezegd dat de opzigter der begraafplaats een ambtenaar der politie is, maar dat hij de politie op de begraafplaats uitoefent en dat is zoo waar, dat als er verkeerdheden op de begraafplaats gebeurden, hij in dezen raad dien opzigter heeft hooren beschuldigen, van zoo slecht de orde te bewaren.

Het amendement van den heer *de Muralt* wordt met 11 tegen 9 stemmen aangenomen; tegen hebben gestemd de HH. *Metelerkamp*, *v. Rees*, *Hinlopen*, *v. d. Heuvel*, *v. Beest*, *de Jong*, *Schuller*, *v. Dielen* en *Bake*.

Alin. 10 is reeds vervallen en opgenomen onder art. 1.

(Alinea 11) De heer *Schuller* merkt op, dat die alinea onder het vorig art. behoort, waarin zij wordt overgebragt.

De 6 volgende alineas goedgekeurd zijnde, komt in behandeling alinea 18.

De heer *de Muralt* geeft in overweging hier het woord »brugwachters" te bezigen, dat ook in de reeds vastgestelde verordening voorkomt.

De heer *v. d. Heuvel* stelt voor, alsdan te lezen »stadsbrugwachters."

De vergadering zich hiermede vereenigd hebbende, wordt deze en de volgende alinea goedgekeurd.

(Alinea 20.) De heer *v. d. Heuvel* vindt er iets onaangenaams in, dien vilder voor de onderwijzers te laten komen, men zou hem aan het eind van het art. kunnen plaatsen.

De heer *Pabst* vraagt of de stadsvilder eene instruktie heeft. Sedert de meststoffen zooveel waard zijn geworden, is die geheele betrekking noodeloos en er is een hoog traktement aan verbonden. Hij geeft in bedenking die alinea weg te laten.

De *Voorz.* blijft die betrekking noodig achten.

De alinea wordt met de beide volgende goedgekeurd.

(Alin. 23.) De heer *de Muralt* heeft dien persoon op de bijlage der begrooting niet gevonden.

De *Voorz.* zegt dat thans een stadsbode in het gebouw van het gymnasium woont, die belast is met de zorg voor de lokalen, het schoonhouden enz.

De heer *de Muralt* zou, daar die persoon niet bestaat en er altijd een persoon gevonden kan worden, die genegen is het gebouw te bewonen en er voor te zorgen, die alinea weglaten.

De heer *Ackersdijk* zegt dat er een custos moet zijn en dat aan die betrekking geen bepaald traktement verbonden is, omdat de persoon die haar waarneemt, vrije woning heeft.

Met 18 stemmen tegen die der HH. *de Muralt* en *Visscher* wordt besloten de alin. te behouden, waarna ook de volgende alinea wordt goedgekeurd.

De heer *Schuller* wenscht een punt te releveren, waarover in der haast is heengeloopen. Men heeft namelijk beslist het beginsel waarover getwist is, of de ambtenaren, over wier benoeming reeds beslist is, hier zouden worden opgenomen. De ambtenaren van de vischmarkt zouden worden benoemd door Burg. en Weth., en volgens een in dit art. aangenomen bepaling zullen zij benoemd worden door Burg. en Weth. op voordragt van den marktmeester. Spr. zegt dit niet, opdat men er verandering in zou brengen, maar vestigt er slechts de aandacht op, dat men heeft veranderd wat besloten is.

De *Voorz.* gelooft dat Burg. en Weth. toch eene aanbeveling zouden geraadpleegd hebben, al ware het niet bepaald. Spr. merkt verder op, dat naar aanleiding van een vroeger goedgekeurd amendement, de beambten voor het reukeloos maken der sekreeten hier zouden moeten voorkomen.

De vergadering zich met deze opname vereenigd hebbende wordt het art. goedgekeurd.

Art. 5. Aan den Burgemeester wordt opgedragen de benoeming van de volgende ambtenaren en bedienden, met inachtneming van de onderstaande bepalingen, te weten van: de majoors der nachtwakers; de nachtwakers; den cipier van het Stedelijke politiehuis; de schrijvers aan het bureau van politie; op voordragt van twee personen voor elke te vervullen plaats, door den Hoofd-Commissaris van politie.

Alinea 2, 3, en 4 worden zonder diskussie goedgekeurd.

(Alinea 5.) De heer *de Muralt* meent niet dat die ambtenaren hier behooren voor te komen. Het zijn bureau-ambtenaren, en het doel zal toch wel niet geweest zijn, die uitsluitend door den Burg. te laten benoemen. Ook vraagt Spr. of men hier niet tot waarborg een getal zal bepalen.

De *Voorz.* zegt, dat het er niet toe doet, hoeveel er zijn, doch als zij er zijn, zullen zij door den Burg. benoemd worden. Spr. vraagt of het niet dwaas zou zijn, ambtenaren van de politie, die dikwijls geheime stukken moeten redigeren, schrijvers toe te voegen, in wie zij geen vertrouwen kunnen stellen.

De alinea wordt hierop met algemeene stemmen aangenomen, en het art. goedgekeurd.

Art. 6. wordt zonder omvraag goedgekeurd.

Art. 7. Aan het regt tot benoeming der in art. 3 tot 6 gemelde ambtenaren en bedienden is verbonden het regt om hen te ontslaan.

Burg. en Weth. schorsen alle ambtenaren en bedienden in deze verordening vermeld, voor zoover die uit Stads kas bezoldigd worden, met uitzondering van die in art. 6 en 7 genoemd, wier schorsing aan den Burgemeester is opgedragen. Van de schorsing van de ambtenaren en bedienden in art. 1 en 2 vermeld wordt door Burg. en Weth. in de eerstvolgende zitting van den raad kennis gegeven en door hem, zoo daartoe termen zijn, de schorsing bekrachtigd.

De heer *de Muralt* heeft er niets tegen, de benoemingen zoo veel mogelijk aan Burg. en Weth. over te laten, dit neemt echter niet weg dat, volgens de gemeentewet, de raad eigenlijk alle benoemingen doen moet. Spr. zou daar echter ongaarne het gevolg aan verbinden, dat de raad daardoor afstand deed van het regt om de beambten te ontslaan. B. v. er zijn opzigters van de fabriekage, en het zijn belangrijke ambtenaren, die door Burg. en Weth. benoemd worden, doch er is ook eene kommissie van fabriekage uit den raad, die meer in de details doordringt, dan anderen; die Komm. zou eens van oordeel kunnen zijn, dat deze of gene ambtenaar zijn pligt niet behoorlijk vervulde; maar zulk een ambtenaar kon het talent eens hebben, om de oogen van het dagelijksch bestuur te blinddoeken, zijn vertrouwen geheel hebben gewonnen, en dan zou, als de kommissie op zijn ontslag aandrong bij den raad, het dagelijksch bestuur kunnen volstaan met te zeggen, »wij hebben het regt om hem te ontslaan, en niet gij." Maar heeft de kommissie het regt om zijn ontslag te vorderen, de raad dat te geven, dan zal het hem niet genoeg zijn wel te blijven met Burgem. en Weth., maar zal hij ook zorgen, dat hij tot aller tevredenheid zijn pligt doet. Spr. stelt voor, aan de eerste alinea toe te voegen; »behoudens het regt van den raad, om de benoemde ambtenaren en bedienden ten allen tijde te kunnen ontslaan."

De heer *Bake* zegt, dat als het noodig is, de raad toch op dit reglement terug zal kunnen komen en dan, bij welke bijzondere gevallen als de heer *de Muralt* veronderstelt, de beslissing van den raad, hetzij door de komm. van fabrikage of andere leden, kan uitgelokt worden.

De *Voorz.* deelt het gevoelen van dien Spr. zoo het geval dat men vreest, zich al eens mogt voordoen; hij acht dit echter ondenkbaar, want waarom zouden B. en W. een ambtenaar handhaven, als de raad hem ongeschikt achtte. Spr. heeft echter eene aanmerking tegen het slot van dit art. Hij zegt dat die bekrachtiging niet noodig is, want B. en W. schorsen krachtens de wet.

De heer *Ackersdijck* zegt dat dit is voor de ambtenaren die door den raad worden benoemd; deze zouden ook door den raad worden geschorst; dit is echter ongeschikt, en daarom zullen B. en W. schorsen en dan kennis geven aan den raad, die de schorsing bekrachtigt.

De *Voorz.* gelooft dat B. en W. dit regt altijd hebben.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat B. en W. dit regt niet zouden hebben, als het hun niet gegeven wierd.

De *Voorz.* leest uit de wet dat het regt van schorsing van alle ambtenaren en bedienden, voor zoover het niet aan anderen is opgedragen, aan B. en W. verblijft.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat juist bij deze verordening het regt van schorsen en ontslag der ambtenaren wordt opgedragen aan wie ze benoemt. Bij uitzondering echter worden zij die door den raad benoemd worden, door B. en W. geschorst.

De heer *v. d. Heuvel* gelooft, dat het hier ver-

keerd is uitgedrukt en moet luiden »van eene voorloopige schorsing moet aan den raad kennis gegeven worden.

De *Voorz.* heeft zich de zaak zoo voorgesteld: alle ambtenaren en bedienden, wier schorsing niet aan anderen is opgedragen, worden, volgens de wet door B. en W. geschorst. Hij gelooft ook dat het bij de wet zoo begrepen is.

Op aanmerking der Komm. wordt in de 2. alinea art. 6 en 7 veranderd in 5 en 6.

De heer *de Muralt* weet wel dat de raad ten allen tijde bevoegd is de verord. te veranderen, maar hij zou het juist betreuren, dat als er zich zulk een geval voordeed, als door hem gesteld is, men er in zou moeten voorzien, door de verordening te wijzigen.

Het amendement van den heer *de Muralt* wordt met 10 tegen 8 stemmen verworpen; voor hebben gestemd de HH. *Metelerkamp*, *de Muralt*, *Bosch Voswinkel*, *v. Stirum*, *Visscher*, *Pabst* en *Karsten*.

De heer *v. Lier* de verg. verlaten hebbende, neemt aan deze en de volgende stemmingen geen deel.

De heer *de Jong* meent ook dat er geen kennis behoeft gegeven te worden aan den raad om de schorsing te bevestigen. Hij meent dus dat de geheele tweede alinea kan wegvallen.

De heer *Bake* vraagt wat schorsen is. Indien de duur der schorsing niet bepaald is, kan eene herhaalde schorsing met een ontslag gelijk staan.

De *Voorz.* zegt dat het eene tijdelijke ontheffing van de betrekking is.

Het art. wordt alsnu met weglating der tien laatste woorden goedgekeurd.

Art. 8. Burg. en Weth. doen een register opmaken en steeds geregeld bijhouden van alle stedelijke ambtenaren en bedienden met vermelding hunner voornamen, namen, bezoldigingen, en der tijdstippen van hun in dienst treden, hunne schorsing, hun ontslag of overlijden.

Een uittreksel uit dit register, behelzende de namen der in dienst zijnde ambtenaren en bedienden; zal aan het jaarlijksch verslag over den toestand der gemeente worden toegevoegd.

De heer *de Jong* stelt als amendement voor, om achter het woord *bezoldigingen* in de 1. alin. te voegen: *met opgave van het raadsbesluit waarbij dezelve zijn geregeld.* Na hetgeen in den aanvang dezer diskussiën daarover is gezegd en met het oog op art. 136 der Gw. acht hij het onnoodig omtrent die bijvoeging in ontwikkelingen te treden. Dit amendement door de kommissie overgenomen, wordt zonder diskussie aangenomen.

De heer *Bosch* heeft in besluiten van andere gemeenteraden gezien, dat bij de bezoldigingen een maximum en een minimum wordt aangenomen, zoodat aan het dagelijksch bestuur wordt overgelaten meer of minder te geven. Hij zou dus in overweging geven, ook hier een maximum en een minimum aan te nemen.

De heer *Ackersdijk* zegt dat de raad, die de bezoldiging bepaalt, ook bij die bepaling een maximum en minimum kan aannemen; doch wat nu behandeld wordt is alleen de lijst waardoor men altijd op de hoogte kan blijven van het getal ambtenaren en tevens weten kan, hoeveel zij genieten.

De heer *Pabst* vraagt of op die lijst ook vermeld zullen worden de extra-belooningen.

De *Voorz.* antwoordt dat dit niet het geval zal zijn zoo zij voor extra diensten zijn, maar wel als het gewone toelagen zijn.

De heer *de Muralt* mist hier eene bepaling die in het eerste ontwerp voorkwam, namelijk dat B en W. in de eerstvolgende vergadering, van de benoeming en het ontslag van alle door de gemeente bezoldigde ambtenaren en bedienden kennis zullen geven. Spr. acht het van groot gewigt dat die bepaling blijve bestaan; hij acht het niet alleen voorzaam dat de raad, daarnaar niet behoeft te gissen, of het van buiten af te vernemen, maar het behoort tot het begrip van eene goede administratie. Hij stelt dus voor, het vorig voorstel van de Komm. over te nemen.

Dit amendement met algemeene stemmen aangenomen zijnde, wordt het art. goedgekeurd.

Art. 9. Het bij de invoering dezer verordening bestaande getal ambtenaren en bedienden zal niet vermeerderd of verminderd worden dan krachtens een voorafgaand raadsbesluit.

Wanneer ambten of bedieningen openvallen, welke in deze verordening niet zijn vermeld, of wanneer nieuwe ambten of bedieningen worden ingevoerd, zal de raad alvorens tot eene benoeming over te gaan, beslissen door wie en op welke wijze de benoeming zal geschieden.

De *Voorz.* heeft er bedenking tegen dat het getal ambtenaren niet verminderd zal worden, zonder voorafgaand raadsbesluit. Men zou dan niet eens kunnen beproeven of een ambtenaar gemist kan worden. Hij stelt voor dit weg te laten.

De heer *Ackersdijk* zegt dat de kommissie dit niet zoo ligtvaardig heeft voorgesteld. Het getal ambtenaren is door den raad vastgesteld. Zijn er minder noodig, dan zou hij meenen dat een besluit van den raad noodig ware, om voortaan een geringer getal ambtenaren voor de dienst der gemeente te bezigen. Spr. houdt het er voor dat zoowel het maximum als het minimum van het getal ambtenaren ter beschikking van den raad moet wezen. Het getal moet voledig zijn, of er moeten redenen bestaan om het te verminderen.

De *Voorz.* stelt zich de zaak anders voor. Hij neemt b. v. aan dat er 15 kommiezen zijn; nu ontstaat er eene vakature en probeert men of men het niet met minder af kan, en dan gelooft hij toch dat dit in het belang der stad is.

Den heer *de Muralt* zou het aangenaam zijn, inlichting omtrent de tweede alinea te erlangen. Hij meent dat als er betrekkingen openvallen, die in deze verordening niet vermeld zijn, het die zijn, welke de Komm. opzettelijk niet genoemd heeft, om ze aan den raad over te laten, waarom dan later bij iedere vakature dat nog eens te beslissen, wanneer het nu is uitgemaakt?

De *Voorz.* gelooft, dat het geen bezwaar heeft, dat de raad bij het openvallen van zoodanige betrekking beslist, of hij de benoeming zelf doen of aan anderen overlaten wil.

De heer *Schuller* zegt, dat deze alinea slaat op sommige ambtenaren die mogelijk aan de kommissie ontsnapt zijn en wier bestaan bij voorkomende vakatures zou blijken. De kommissie heeft echter vooral het oog gehad op nieuwe ambtenaren; hij gelooft dus dat deze bepaling als het ware dient tot slotbepaling.

De heer *Pabst* betreurt het dat door deze bepaling telkens dezelfde diskussiën zullen worden uitgelokt die men nu houdt. Hij acht het natuurlijk, dat als er nieuwe ambtenaren moeten worden aangesteld, de raad zal beslissen, hoe de benoeming zal geschieden, maar voor de overgeslagen bedieningen wilde Spr. het beginsel doen gelden dat de raad benoemt, het wijders aan B. en W. overlatende om in sommige gevallen te laten uitmaken door den raad, of het niet beter ware dat B. en W. de benoeming deden.

De *Voorz.* zegt dat er welligt ook geene diskussie zou worden uitgelokt, want als de raad dadelijk tot de benoeming overgaat, dan beslist hij reeds daardoor.

De heer *Pabst* wijst er op dat in het art. staat, dat de raad alvorens tot de benoeming over te gaan, zal beslissen.

De heer *de Muralt* stelt voor de woorden »wanneer ambten of bedieningen open vallen die in deze verordening niet zijn vermeld, enz." weg te laten, en te vervangen door »wanneer nieuwe ambten of bedieningen worden ingevoerd enz."

De heer *Ackersdijck* zegt, dat de diskussiën dan te houden, niet zoo lang zullen behoeven te zijn als die welke nu overtollig zijn gevoerd.

Het voorstel van den *Voorz.* wordt met 13 tegen 3, en dat van den heer *de Muralt* met 12 tegen 4 stemmen verworpen. Tegen het voorstel van den *Voorz.* hebben gestemd de heeren *de Muralt*, *van Rees* en *Pabst*, en voor dat van den heer *de Muralt*, de heeren *v. d Heuvel*, *de Muralt*, *de Jong* en *Pabst*. De heeren *Voswinkel* en *Karsten* zich verwijderd hebbende, nemen aan deze stemmingen geen deel.

Art. 9 hierop zijnde goedgekeurd, wordt het reglement, in stemming gebragt, met 14 stemmen tegen die der HH. *Pabst* en *de Muralt* aangenomen, waarna de vergadering uiteen gaat.

Vergadering van vrijdag den 22. Mei 1856.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 23 leden; afwezig de HH. *Schuurman*, *v. Hengst. v. Veersen*, *Mulder*, *v. d. Heuvel* en *de Jong.*

Zijn ingekomen:

een besluit van Ged. Stat., houdende goedkeuring van het raadsbesluit betreffende de onderhandsche verhuring van het Maliehuis, — voor informatie;

eene missive van Ged. Stat., ten geleide van eene beschikking tot goedkeuring der verordening op het beurtveer tusschen Utrecht en Tiel, — als voren;

eene missive van Ged. Staten, houdende mededeeling der goedkeuring van de kohieren der hondenbelasting, voor de dienst van 1857, — als voren;

eene missive van Dr. *Beckers*, mededeelende dat hij de benoeming tot sekretaris der komm. van geneeskund. toevoorzigt aanneemt, — als voren.

Wordt ter tafel gebragt het procesverbaal der opname der boeken en kas van den stedelijken ontvanger, — voor informatie;

rekwest van eenige ingezetenen betreffende de dir. bel. — met voordragt van B. en W., — ter sekretarie tot eene volgende verg.;

eene voordragt tot afstand van een gedeelte stadsgrond aan de Katharijne barrière ad *f* 300, aan *J. C. v. Berkum*, tot het bouwen van woonhuizen, — als voren;

de rekening en verantwoording der Kamer van Koophandel over 1856 met de daarbij behoorende bescheiden, — ter sekretarie;

eene voordragt in verband tot de regeling van het beurtveer tusschen Utrecht en Rotterdam; naar aanleiding van een rekwest der beurtschippers tusschen beide steden.

De heer *Pabst* vraagt of er ook bedenkingen tegen zijn deze zaak dadelijk in behandeling te nemen.

De *Voorz.* zegt dat bij hem daartegen geen bezwaar bestaat en stelt mitsdien voor, aan Gedep. Staten magtiging te vragen om met het gemeentebestuur van Rotterdam deswegen in overleg te treden, waartoe zonder omvraag besloten wordt.

Wordt nog ter tafel gebragt: eene voordragt in verband met eene missive van B. en W. van Ysselstein met betrekking tot het reglement en tarief op het beurtveer tusschen Utrecht, Ysselstein en Amsterdam, waartegen door het bestuur van laatstgenoemde stad bedenkingen zijn gemaakt, — ter sekretarie tot eene volgende vergadering;

eene voordragt ten aanzien eener testamentaire beschikking van Mevr. de wed. *Gobius*, geboren *Sigrist*, ten behoeve der algemeene burgerl. begraafplaats, — als voren.

is nog ingekomen eene missive der komm. van geneesk. toevoorzigt, betreffende de vakcinatie, met voordragt van B. en W., strekkende, om deze missive in handen te stellen der komm. aan welke die zaak is opgedragen.

De heer *v. Dielen* zegt, dat het welligt bevreemding zal wekken dat deze komm., reeds sedert geruimen tijd benoemd, nog niets heeft gedaan; Spr. moet daarom den raad onder de aandacht brengen dat de zaak zeer eenvoudig schijnt, doch niettemin in zeer gewigtige kwestiën ingrijpt. Een onderdeel harer voorloopige werkzaamheden van meer wetenschappelijken aard was aan het lid der komm. den hoogleeraar *Mulder* opgedragen, en Spr. vertrouwt dat eerstdaags de stoffen bijeen gebragt zullen zijn, waaruit een rapport kan worden zamengesteld.

De heer *Pabst* stelt in de vakcinatie groot belang. Hij heeft daarom onderzoek gedaan, wat de redenen zijn dat eene zoo uitnemende, nuttige vereeniging van belanglooze geneeskundigen niet meer werkzaam is. Hem is verzekerd dat dit ligt in het geld om de volstrekt noodige kosten te dekken, die de geneeskundigen vroeger ter liefde van de zaak uit eigen zak betaalden. Spr. betreurt dit, en vraagt of men weder eindeloos naar een rapport zal moeten wachten, terwijl de ziekte hare slagtoffers zal maken. Hij dringt sterk bij de komm. aan om een spoedig rapport en vraagt aan het dagelijksch bestuur of het niet wenschelijk zoude zijn door betaling der onkosten van de geneeskundigen te verkrijgen, dat zij die taak weder op zich namen tot dat de zaak in het belang van deze stad voor goed is geregeld,

De *Voorz.* gelooft dat men met het onderhavige stuk niet anders kan doen, dan het in handen der Komm. stellen. Intusschen, zegt Spr., hebben B. en W. niet stil gezeten, maar ook gevraagd, of niet inmiddels eenige maatregel kon worden genomen. Spr. heeft het altijd zeer betreurd dat die vereeniging van geneesheeren heeft opgehouden te bestaan, maar het is hem niet bekend, dat dit alleen aan geldelijke kwestiën te wijten is.

Wordt hierop konform de voordragt besloten.

Wordt ter tafel gebragt een voordragt tot af- en overschrijving van *f* 2178.31 van het hoofdst. voor onvoorziene uitgaven op dat van subsidiën van godshuizen- en armenadministratie, ten einde de subsidie aan het R. K. parochiaal armbestuur te kunnen voldoen.

De *Voorz.* zegt dat het wenschelijk ware deze zaak dadelijk in overweging te nemen. Het is, zegt Spr. bekend dat buiten de sommen waarop voorloopig is gerekend *f* 6000 is toegestaan aan het R. K. armbestuur; nu beleeft men de gelukkige omstandigheid, dat die gevonden kunnen worden uit den gewonen post voor het armwezen, waarbij dan slechts 2178.35 te kort komt.

Niemand zich tegen de dadelijke behandeling verzettende noch over de voordragt het woord verlangende, wordt zonder omvraag konform besloten.

Wordt nog ter tafel gebragt eene voordragt tot af- en overschrijving van *f* 1660.17½ van Hoofdst. 10 art. 1 n°. 133 op Hoofdst. 3 afd. 2 art. 4 n°. 91.

De *Voorz.* stelt voor deze zaak dadelijk te behandelen en konform te besluiten, hetgeen zonder omvraag geschiedt.

Het nieuwe raadslid, de heer *Ram*, wordt alsnu ter vergadering binnengeleid en neemt zitting na aflegging der gevorderde eeden.

Is nog ingekomen:

een nieuw rekwest van den schipper *v. Sevenhoven*, — ter sekretarie tot eene volgende verg.;

een geschenk aan den raad aangeboden door den heer *S. Gille Heringa* en bestaande in diens jaarboekje der posterijen, — besloten dit met welgevallen in ontvang te nemen.

Zijn nog ingekomen:

een rekwest van eenige vischverkoopers, houdende verzoek om verandering te brengen in voor hunnen handel belemmerende bepalingen op de keuring van visch en vleesch, — ter sekretarie tot de volgende verg.,

eene missive van het raadslid *Mulder*, houdende, dat hij om zijne bezigheden in het scheikundig laboratorium, zich genoodzaakt ziet, zijn ontslag te verzoeken als lid der gezondheids-kommissie en van het bestuur der Gods- en gasthuizen.

De *Voorz.* stelt voor deze missive ter sekretarie te deponeren, waartoe wordt besloten.

De *Voorz.* deelt voorloopig mede, dat bij de Komm. voor de gast- en godshuizen nog bezwaren bestaan tegen de toelating van den heer *v. Rees*.

Aan de orde is de voordragt betreffende de regeling der traktementen van: *a.* de stads geneesheeren op *f* 150, *b.* de stads heelm. op *f* 100, *c.* den ontvanger der waardbarrière op *f* 700, *d.* den haven-

meester, met intrekking der toelage, op ƒ800, *e.* elk der waagbedienden op ƒ120, *f.* den opzigter der schaalleggers en hooiwegers, op ƒ25.

De beraadslagingen hierover worden geopend.

De heer *de Muralt* heeft eene opmerking met betrekking tot het verhoogd traktement van den ontvanger aan de waardbarrière; hij gelooft dat diens traktementsverhooging meer bedraagt dan het verlies dat hij lijdt op de verminderde opbrengst der 5% van de invordering der bruggelden aan de Weerdbarrière en van de turftonnen. Dit doet hier evenwel minder toe, doch Spr. wenschte te weten of, als een ambtenaar ten gevolge van verminderde werkzaamheden een gedeelte zijner inkomsten verliest, men dat uit stadskas wil vergoeden. Spr. gelooft wel, dat die ambtenaar veel werk heeft, maar als hij aan den anderen kant ziet, dat de ontvanger aan de Katharijnebarrière, de heer *Broers*, met de invordering der marktgelden belast is, en diens werkzaamheden, met de invoering der nieuwe verordeningen zijn toegenomen dan vraagt hij of de voordragt tot verhooging van het traktement van den ontv. aan de Weerdbarrière, bij verminderde werkzaamheden, voor dezen niet hard is, daar hij welligt meer te doen zal hebben, en zijn traktement toch hetzelfde blijft.

De *Voorz* brengt de posten afzonderlijk in behandeling. *a* en *b* worden zonder omvraag goedgekeurd.

c. Traktement van den ontvanger aan de waardbarrière.

De *Voorz.* zegt ter beantwoording van den heer *de Muralt*, dat die ambtenaar zal behouden wat hij heeft; toen hij werd aangesteld, had hij zekere inkomsten van de hooischepen en turftonnen, nu is er eene andere regeling gekomen, waardoor hij die verliest, en nu stelt men voor, den man in het genot te laten van hetzelfde traktement, daar de bemoeijingen dezelfde zijn gebleven.

De heer *Pabst* staat er op, dat men ook den mindere ambtenaren een traktement geve, waarvan zij kunnen leven, doch zou zijne stem aan de voordragt moeten weigeren, zoo men er de konsiderans bijvoegde dat de raad gaf omdat de ambtenaar van zijn inkomen iets verloren heeft. Dat men zegt, de raad bepaalt het traktement op ƒ900, dat is goed, maar dat men zegt, de ambtenaar heeft verloren en daarom zal hij ƒ900 hebben, dat acht Spr. een antecedent, waarmeê men zich niet moet inlaten.

De *Voorz.* stelt voor de voordragt voor dien ambtenaar, overeenkomstig het gesprokene door den heer *Pabst*, gewijzigd goed te keuren; hetgeen geschiedt, wordende hierna ook de overige punten en eindelijk de voordragt in haar geheel zonder diskussie aangenomen.

Aan de orde is eene voordragt tot af- en overschrijving van ƒ 955,32 van hoofdst. 10 art. 1 No. 133 op hoofds. 4 afd. 1, art. 1b No. 97, ter te gemoet koming in den aankoop van vier huizen, — konform.

Aan de orde is eene voordragt tot af- en overschrijving van ƒ 161,70 van hoofdst. 10, art. 1 No. 133 op hoofdst. 9, art. 9 No. 131, — konform.

Aan de orde is eene voordragt om de ƒ 850 op de begrooting voor 1857 uitgetrokken ten behoeve der ondermeesters aan de stads armenscholen te verhoogen tot een maximum van ƒ1175.

De heer *de Muralt* heeft met bevreemding in de overweging van het ontwerp besluit gelezen, dat het koll. van B. en W. van meening is dat bij de begrooting voor 1857 eene som van ƒ850 daarvoor zou zijn toegekend, met leedwezen, zegt hij, omdat die voorstelling in strijd is met het besluit bij de behandeling der begrooting door deze verg. genomen, want ware het zoo gearresteerd, dan zou Spr. alvorens het regt hebben gehad, eene verhooging of vermindering van het daarvoor op de bijlage uitgetrokken cijfer, voor te stellen, men heeft toen echter begrepen dat die sommen op de bijlagen voorkomende, niet tot de begrooting behoorden, en geen onderwerp van afzonderlijke diskussie konden uitmaken. Spr. heeft daarin moeten berusten, doch nu moet het hem natuurlijk bevreemden dat diezelfde personen, B. en W. nl., die toen tot de meerderheid behoord hebben, welke die beslissing heeft genomen, nu zeggen, dat die som zou zijn vastgesteld bij de begrooting voor 1857, dat is eene onwaarheid, dat is toen niet besloten, er is niet over beslist bij de behandeling der begrooting, Spr. had dit toen te vergeefs verlangd.

De *Voorz.* begrijpt niet waaruit de inkonsekwentie zou voortvloeijen. Sedert jaren is ƒ850 toegestaan voor ondermeesters; op de begrooting is men dus ook voor dit jaar gemagtigd ƒ 850 daarvoor uit te geven, en nu vraagt de schooldirektie dat men die som verhoogen moge tot ƒ 1175, en daarvan is de voordragt een gevolg.

De heer *Pabst* gelooft dat er geen twijfel kan bestaan over de vraag of men niet meer moet geven, doch de vraag is, moet de post van ƒ 850 worden verhoogd of de som van ƒ6750. Vroeger zegt Spr., is beslist, dat men op de onderdeelen geen vermeerderingen of verminderingen zal mogen voordragen, doch wel op het eindcijfer; stelt men dat die ƒ 850 wordt verhoogd, dan worden de bijlagen nu als onderdeelen der begrooting beschouwd, en dat was men vroeger van meening dat zij niet waren.

De *Voorz.* zegt dat het zeer wel mogelijk is, dat het eindcijfer om de verhooging van den post niet zal behoeven te worden verhoogd; maar hij oordeelt zich gebonden aan die staten, en als daarop voorkomt, dat ƒ 850 wordt uitgegeven, dan zou hij het verkeerd vinden zoo er meer wierd uitgegeven en zou de raad daartegen bedenkingen kunnen maken, en daarom wordt voorgedragen op dien post meer te kunnen uitgeven. Spr. gelooft dat men B. en W. te veel magt zou toekennen door alleen het eindcijfer te verhoogen.

De heer *v. Rees* zegt dat hij nog nimmer heeft bijgewoond, dat men willens en wetens voorstelt eene zaak slechter te maken dan zij is. Hij is het volkomen met den heer *de Muralt* eens, dat alle bezoldigingen, ook wanneer zij op de bijlagen der begrooting voorkomen, integrerende deelen der begrooting zijn, en dat daarop derhalve door de raadsleden amendementen mogen worden voorgesteld. Hij moet insgelijks erkennen dat dit door B. en W. bij de behandeling der vorige begrooting niet is toegegeven. Maar nu is deze zaak in het voorgestelde besluit goed geregeld. Waarom dan deze diskussie opgeworpen, en getracht die goede regeling opzettelijk in eene minder goede te veranderen? Spreker geeft derhalve aan den heer *de Muralt* in bedenking, de voordragt aan te nemen, gelijk zij is.

De heer *de Muralt* zegt in antwoord op eene aanmerking van den Voorz., dat het bij hem geen spitsvondigheid is; hij heeft alleen willen zeggen, dat men hetgeen men bij de behandeling der begrooting heeft afgestemd, nu zoo zou willen doen voorkomen als of er werkelijk toe besloten ware. Toen heeft echter de meerderheid het anders begrepen en nu eerbiedigt Spr. de beslissing door de meerderheid genomen, en op dien grond beweert hij dat de konsiderans der voordragt onjuist is, en dat het moet zijn eene voordragt om het eindcijfer van hoofdst. VI afd. II art. I der begrooting, nader bij de bijlage toegelicht, te verhoogen; tegen de zaak zelve, nl. de verhooging van het traktement, heeft hij niets.

De heer *Pabst* zegt, dat hij niet, gelijk de heer *v. Rees* doet voorkomen, eene goede zaak slecht wil maken, maar zich houdt aan hetgeen regt is, en niet verlangt dat men voortga met die partieele veranderingen, waarom hij wenscht voor te stellen het eindcijfer te verhoogen.

De *Voorz* zegt dat een art. dat bij de begrooting in behandeling komt, vermeerderd of verminderd kan worden, doch wanneer op een art. verschillende posten voorkomen dan beoordeelt men slechts het eindcijfer; dat neemt echter niet weg, dat B. en W. moreel gebonden zijn aan de cijfers die tot het eindcijfer leiden, hetgeen ook altijd hier zoo begrepen is.

De heer *Ackersdijck* meent dat hetgeen ter sprake gebragt wordt, niet bloot eene verandering in de begrooting is. Er wordt gevraagd meer bezoldiging aan onderwijzers te geven, en art. 176 der gemeentewet zegt: de raad regelt de bezoldiging van alle plaatselijke ambtenaren. Die bezoldiging was dus door den raad vastgesteld, en moet zij gewijzigd worden, dan moet op nieuw de raad daarover beslissen.

De heer *de Muralt* stelt voor de voordragt aldus te wijzigen: de raad besluit de traktementen voor de ondermeesters der stadsscholen op ƒ1175 te brengen.

De *Voorz.* zou geen bezwaar vinden deze wijziging over te nemen, zoo zij de kweekelingen niet uitsloot.

De heer *Boer* zegt dat, zoo dit de bedoeling van den heer *de Muralt* is, hij tegen de wijziging zal zijn.

De heer *de Muralt* zegt dat dit zijne bedoeling niet was en stelt dus voor de traktementen voor de ondermeesters en kweekelingen als maximum op ƒ 1175 te brengen.

De heer *Boer* zou gaarne het verschil kennen tusschen dit voorstel en de voordragt.

De heer *de Muralt* zegt dat die ƒ 850 op grond van een vroeger raadsbesluit in de bijlage moeten zijn opgenomen; iets anders ware het zoo dit geschied ware bij het arresteren der bijlagen zelven, doch dat heeft de meerderheid begrepen dat niet kon men mogt alleen over het lokaal cijfer niet over zijne onderdeelen beslissen; Spr. veronderstelt dus dat dit traktement reeds vroeger vastgesteld is, want de raad moet die traktementen afzonderlijk regelen, en als zoodanig zullen zij ook in den staat van de ambtenaren moeten worden opgenomen, overeenk. de verordening op de benoeming der ambtenaren onlangs vastgesteld.

De heer *v. Hoytema* acht zich verpligt het denkbeeld tegen te gaan dat de ondermeesters ambtenaren zijn, zij worden aangesteld door de meesters, en deze zijn ambtenaren. De raad heeft ook nooit bepaald dat de traktementen ƒ 850 zouden bedragen. Het voorstel van den heer *de Muralt*, staat gelijk met de voordragt en Spr. zou dat lid en den heer *Pabst* in bedenking geven, nu niet over dat punt te diskussiëren; het begrip zal zich toch langzamerhand moeten vestigen, dat bij de behandeling der begrooting elke post in overweging moet genomen worden.

De beraadslagingen gesloten zijnde wordt het amendement van den heer *de Muralt* met 20 stemmen tegen die van den heer *de Muralt* verworpen, en de voordragt zonder omvraag goedgekeurd.

Aan de orde is het rekwest van *v. d. Star* om vrijstelling van boeten wegens te late levering van hout, — met voordragt, om, ingevolge het advies der komm. van fabriekaadje, die boeten van ƒ840 op ƒ 315 te stellen.

Den heer *Ackersdijk* dunkt het, dat de aannemer nauwkeurig behoort te weten welke de voorwaarden zijn en hij niet moet kunnen denken van de boeten vrijgesteld te zullen worden. Wordt de boete niet streng toegepast, dan is het denkbaar dat de een meer uitzigt heeft op eene gunstige beschikking dan de ander. Daarom gelooft Spr. dat alleen eene *force majeure* aanleiding tot vrijstelling behoort te geven. Hier nu is geen grond bijgebragt waarom de aannemer zou vrijgesteld worden; zijn er geene omstandigheden geweest die hem hebben verhinderd de leverantie tijdig te doen, dan acht Spr. zich verpligt geene vrijstelling te verleenen.

De heer *Jongeneel* begint met te zeggen, dat de reden, waarom de Komm. van fabrikage, die gemeend heeft te moeten berusten in de beboetingen van den heer *Berkhof*, ten opzigte van de beboeting van den heer *W. van der Star* een tegenovergesteld gevoelen deelde, ligt in de overtuiging, die zij verkreeg, dat het bestuur met den eerste de meeste zachtmoedigheid, met den laatste de grootste gestrengheid heeft gebruikt. De heer *van der Star* had aangenomen de levering eener partij hout, hetwelk men in drie deelen zoude kunnen splitsen, als: dennen-, greenen- en eikenhout; hij leverde de beide eerste soorten binnen de gestelde tijdsbepaling, en voldeed alzoo voor deze beide gedeelten aan zijne verpligtingen; het derde gedeelte, het eikenhout, werd echter door hem te laat geleverd. Spr., die nauwkeurig met deze zaken bekend is, geeft aan den raad gaarne de verzekering, dat dit geheel buiten de schuld van den aannemer lag. Wat welligt in geen jaren plaats gevonden heeft, er was eene groote schaarschte in het eikenhout en dit alleen tot buitengewoon hooge prijzen te verkrijgen. De aannemer zoude nu welligt verstandig gedaan hebben, om voor de levering van die soort uitstel te vragen, doch zich vleijende spoedig in den aankoop te slagen, als daartoe niets onbeproefd latende, heeft hij door een te ver gedreven eergevoel gemeend zulks niet te moeten doen; toen hem de aankoop gelukte, was de tijd van levering verstreken. Werkzaam zijnde, om zooveel maar mogelijk aan de aanneming te voldoen, treft hem door het breken der kruk van zijnen molen een tweede ramp, en toen hij weder tot het werk gereed was, eene aanhoudende windstilte. Dit alles heeft de Komm. met nauwgezetheid overwogen. en daarom heeft zij geene vrijheid gevonden den aannemer voor het gedeelte waarvan hij aan zijne verpligting voldaan heeft, namelijk het dennen- en greenenhout, te beboeten, maar liever het bestek te splitsen. De Komm. achtte het reeds hard genoeg, dat de aannemer voor de twee eerstgenoemde soorten zoo laat betaling ontvangen heeft.

Den heer *Ackersdijck* doet het leed dat hier eene boete moet worden opgelegd, doch het moet geschieden met het oog op andere aannemers. Tegenspoed, zegt Spr., is te beklagen voor wien die treft, doch ieder moet zijn eigen last dragen, en hij moet niet verlangen dat de stad er in tegemoet kome, want doet zij dat, dan kan zij elk oogenblik om eene of andere reden daartoe worden aangezocht. Het kan zijn dat deze aannemer tegenspoed heeft gehad, maar hij had ook winst kunnen hebben. Ware hij in de volstrekte onmogelijkheid geweest om de leverantie te doen, dat ware iets anders, doch het hout was slechts iets duurder. Het is voor den raad een moeijelijke pligt; doch men moet zich aan het bestek houden en geene persoonlijke toegevendheid betoonen.

De heer *Jongeneel* verlangt geene toegevendheid, hij wenscht alleen de hoogste billijkheid, hij kan ook niet aannemen dat de raad een regterlijk kollegie is, naar zijne meening is de raad wel degelijk verpligt, wanneer het belang van een burger besproken wordt, zich af te vragen, wat is billijk? bovendien zegt Spr., de heer *van der Star* vraagt geene tegemoetkoming, hij eischt voor zijne aanneming geen hooger cijfer; ware dit zoo dan had de vorige geachte Spr. gelijk; hij vraagt alleen verschooning van boete. Door de stad is twee derde in ontvang genomen, gekeurd en gedeeltelijk gebruikt, en is, vraagt nogmaals de Spr., het vonnis voor eene geheele beboeting alsdan niet veel te hard?

De heer *v. Hoytema* verlangt eene inlichting: drie houtsoorten moesten geleverd worden; nu zijn zij welligt alle drie te laat geleverd, zoo niet, hoe kan dan de boete voor allen zijn? Spr. kan zich niet voorstellen, dat het kontrakt dit meêbrengt. Is dat zoo, dan zou Spr. geen bezwaar zien voor wat tijdig geleverd is van eene zoo onereuse bepaling vrij te stellen. Spr. doet echter nog eene vraag: waarvoor is het hout bestemd? De heer *Jongeneel* heeft een grond van billijkheid daarin gezocht, dat het hout op het oogenblik niet noodig was, doch daarvan kan geen kwestie zijn, want het diende om het magazijn voorzien te houden.

De heer *Jongeneel* wenscht nogmaals op het gesprokene terug te komen; het is zoo, men kan de aanneming in drie deelen splitsen en wanneer men dan aanneemt, dat het dennenhout ƒ600, het greenen ƒ 100 en het eiken ƒ 1200 bedraagt, dan verkrijgt men het totaal der aanneming; deze wijze van beschouwing behoort reeds tot de billijkheid, de aanneming spreekt van geene drie deelen, doch de raad is naar zijne meening bevoegd, zulke gronden op te sporen. Wat het gebruik van het hout aangaat dit was voor verschillende werken bestemd, grooten-

deels ook om het magazijn voltallig te houden. De Komm. zoude welligt, niettegenstaande alle deze gronden, tot eene geheele beboeting geadviseerd hebben, wanneer door de stad aankoopen tegen hoogere prijzen ten koste van den nalatigen aannemer hadden moeten geschieden, doch ook dit heeft geen plaats gevonden.

De heer *van Rees* zegt, dat hij deelt in het gevoelen van den heer *Ackersdijck* en alleen in geval van de volstrekte onmogelijkheid, om aan zijne verpligtingen te voldoen, vrijstelling wil verleenen. Het kontrakt met den aannemer is een kans-kontrakt. De aannemer kan, als het hem medeloopt, buitengewoon groote winsten maken. Maar hij kan ook, als zijne grondstoffen in prijs stijgen, verlies lijden. Het is zijne zaak bij zijne inschrijving op alle omstandigheden te rekenen. Maar als men nu om gewone tegenspoeden en rampen vrijstelling wil verleenen, dan zal het gevolg zijn dat de aannemers over 't algemeen zeer groote winsten maken, ten nadeele van stads kas. Hij zou derhalve alleen voor vrijstellingen kunnen zijn, als men in 't vervolg in de kontrakten kon zetten, dat de aannemers een gedeelte hunner winsten terug zouden moeten geven, als die bij berekening te hoog werden bevonden.

De heer *de Muralt* heeft gelezen dat de Komm., hoewel schoorvoetend, toch tot vrijstelling van een gedeelte der boete adviseert. Spr. herinnert zich daarbij eene vroegere vrijstelling, en wel op minder geldige gronden dan nu worden aangevoerd; *v. Beek* werd namelijk van de boete vrijgesteld, wijl hij ten gevolge van den watersnood verhinderd was goederen van Deventer te laten komen, en, zoo hij zich niet bedriegt, zelfs de Komm. van fabr. had toen niet daartoe geadviseerd. Nu leest Spr. echter dat zij schoorvoetend, dus zeker na grondig onderzoek, tot de vrijstelling adviseert, en dat zal voor hem de eenige reden zijn om voor de vrijstelling te stemmen, hoewel hij het overigens geheel eens is met den heer *Ackersdijck*.

De heer *v. Lier* wijst op art. 139 der gemeentewet, waarin gezegd wordt, dat de raad ook op grond van billijkheid vrijstelling kan verleenen aan aannemers. De vraag is dus, of die gronden bestaan, en Spr. gelooft, dat als de Komm. *ad hoc* bij een gemotiveerd voorstel adviseert de vrijstelling te verleenen, men dat gerustelijk kan doen. Ovevigens is Spr. het eens met de leden, die meenen, dat men hierin niet ligtvaardig moet zijn. Spr. vermeent, op deze vrijstelling ook nog uit een ander oogpunt te mogen aandringen; de gemeente heeft er, zijns inziens, werkelijk belang bij, *eerlijke* konkurentie uit te lokken, en zulks zal voorzeker door eene vrijstelling als de besprokene bevorderd worden, terwijl, bij weigering, ook dan, wanneer de billijkheid er voor pleit en de gemeente geene schade heeft bij de latere levering, eerlijke aannemers in het vervolg zullen worden afgeschrikt en alleen de zoodanigen zullen optreden, op wie men geen verhaal heeft, waardoor de gemeente dikwerf nadeel zal ondervinden.

De heer *Boer* deelt de zienswijze van den heer *Ackersdijck* en zal zijne stem aan het voorstel niet geven. Wat betreft het geval van *v. Beek*, waaraan de heer *de Muralt* herinnert en dat nog minder gemotiveerd zou zijn, gelooft Spr. juist dat het van veel zwaarwigtiger aard en beter gemotiveerd geweest is, wijl die man niet in de mogelijkheid geweest was de levering te doen, ten gevolge van eene *force majeure*. Er is, zegt Spr., veel gezegd over de redenen, die de komm. van fabriekaadje er toe hebben gebragt om tot de vrijstelling te adviseren, en dat heeft op vele leden indruk gemaakt, doch het advies van den kameraar is juist van tegenovergestelden aard. Spr. zal zich aan dit laatste houden, wijl het overeenstemt met wat hij wenschelijk acht, dat de raad als beginsel late gelden.

De heer *Jongeneel* zegt, dat de Komm. van fabrikage een gewillig oor heeft voor de *beschouwingen* van den kameraar, dat zij echter door de raad is benoemd, dat het bovendien eene Komm. is die nooit zal vragen wat de *zienswijze* van den kameraar is, maar als van deze onafhankelijk zal weten te oordeelen.

De heer *Pabst* meent dat de heer *Boer* op het voetspoor van een staathuishoudkundige in deze verg. te direkt op het doel aan wil. Spr. gelooft dat het goed is, dat de aannemers weten, dat als zij billijke reden hebben, remissie zal worden verleend. De regels der staathuishoudkunde acht hij goed te volgen, doch hier moeten zij wijken voor hoogere regelen: de gemeentewet en de billijkheid.

De voordragt alsnu in stemming gebragt zijnde wordt met 12 tegen 8 stemmen aangenomen; tegen hebben gestemd de HH. *Boer*, *Visscher*, *van Beest*, *van Hoytema*, *Karsten*, *Schuller*, *Ackersdijck* en de Voorz.

Aan de orde is het koncept kontrakt tusschen de heeren *Bosch* en het stedelijk bestuur.

De *Voorz.* acht het leveren der verslagen der vroegere vergaderingen aan groote bezwaren onderworpen.

De heer *Boer* geeft in bedenking of men de zaak niet kan splitsen, nl. eerst het kontrakt aannemen, en dan de kwestie beslissen omtrent dit punt.

De *Voorz.* heeft hiertegen geen bezwaar.

De heer *Ackersdijck* zegt dat men nu dient te besluiten of men een verslag van de vroegere vergaderingen verlangt al of niet, maar niet daarover raadplegen als het kontrakt gesloten is. Spr. vindt ook wel bezwaar in de zaak; hij acht het niet wenschelijk, dat het verslag worde uitgegeven, zonder dat de leden het vooraf zien. Hij meent dat het zooveel mogelijk volledig dient te zijn of men dat er geheel van moet afzien.

De *Voorz.* zegt, dat het grootste bezwaar er in gelegen is voor de uitgevers; zij hebben, in het vooruitzigt dat het kontrakt tot stand zou komen, steeds den snelschrijver aanwezig doen zijn, en nu te zeggen dat zij voor die bemoeijingen niets zullen ontvangen, acht Spr. eene moeijelijkheid. Aan den andere kant moet Spr. verklaren, wat hem ten minste betreft, in de onmogelijkheid te zijn om aan het verslag eenigen officieëlen tint te gen.

De heer *Boer* zegt, dat de geldelijke verpligting gerekend moet worden in te gaan met 1. Januarij, hoe ook over het uitgeven der verslagen besloten worde. Wat nu betreft het verslag zelf, neemt men aan, dat men het geleverd wil hebben, dan zal het geleverd worden gelijk in het kontrakt is bepaald, nl. de aanteekeningen zullen gezonden worden aan de leden: die zich het gesprokene nog he[…] innert zal binnen bepaalden tijd de korrektie gev[…] en van het gesprokene door hen, die dat niet kun[…] of willen, mag alleen in het algemeen of op verko[…] wijze melding gemaakt worden. Neemt men aan […] het geleverd zal worden, dan zal het alzoo ge[…] van het individueel geheugen en de individueele goe[…] willigheid der leden afhangen, of het verslag m[…] dan minder naauwkeurig tot stand kome; doch […] geldelijke voorwaarden gaan in met 1. Januarij […] dat is eene uitdrukkelijke voorwaarde van de uitgever[…]

De heer *d Muralt* vereenigt zich met het gesproke[…] door den heer *Boer*. De komm. echter die belast […] geweest met het rapport betreffende deze zaak, heeft in[…] dertijd onderhands aan de heeren *Bosch* kennis gegeve[…] van de voorstellen, die zij zou doen ten einde aldu[…] gemakkelijk overleg te kunnen tot stand brengen[…] en wel voorziende, dat de zaak met Januarij no[…] niet beslist zou zijn, heeft zij hun aangeraden met de[…] 1. Januarij het werk aan te vangen. Het is du[…] niet toevallig, dat de uitgever reeds den 1. Ja[…] begonnen is, en de komm. heeft dat wenschelijk ge[…] acht omdat zij meende, dat als men iets nieuws to[…] stand wil brengen als het uitgeven van een geregel[…] verslag, het verkieslijker is aan te vangen met he[…] burgerlijk jaar, en dus met Januarij.

De heer *Ackersdijck* gelooft, na de ophelderinge[…] die hij gehoord heeft, dat men in het kontrak[…] kan schrijven, dat het verslag zal geleverd worden[…] en bij ziet er dan ook geen bezwaar meer in; he[…] behoeft niet alles te bevatten wat gezegd is.

De heer *Bosch* vraagt met betrekking tot het be[…] paalde omtrent de advertentiën, of het de bedoelin[…] is, bij alle aanbestedingen, de kosten dezer t[…] laten vergoeden door de aannemers; waarvan he[…] gevolg zal zijn, dat zij den aannemingsprijs m[…] die kosten verhoogen, dan wel of die advertentië[…] geheel kosteloos zullen worden opgenomen, en de[…] wege aan den uitgever der courant geen restitut[…] zal verleend worden.

De heer *Boer* zegt die zaak met de heeren *Bosc[…]* besproken en bij hen veel goedwilligheid ontmoet […] hebben, doch dat zij ook het oog gehad hebben o[…] wat tot dusverre gevolgd was. Zij hebben genoeg[…] genomen met deze redaktie, dewijl zij vertrouwde[…] dat de welwillendheid, die steeds tusschen het be[…] stuur en de uitgevers bestaan had, zou blijven be[…] staan.

De heer *Ackersdijck* stelt voor het woord *be[…] vorderd* in art. 4 weg te laten, waartoe met 19 stemme[…] tegen die van den Voorz. wordt besloten; worde[…] hierop het entwerpkontrakt zonder omvraag goed[…] gekeurd.

De *Voorz.* deelt mede dat eene aanvrage is ge[…] schied om eenige voorwerpen van oudheid en kun[…] van het stedelijk archief, voor de tentoonstelling va[…] oudh[…]en. Bij B. en W. bestaan geene bezwaren o[…] die tijdelijk af te staan, weshalve hij daartoe het voo[…] stel doet, dat zonder omvraag wordt aangenomen.

De verg. gaat hierop uiteen.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH en ZOON.